

DOSSIERNo.: OD 781

NAAM: SEMNACTECA ASSOCIO TUTMCNDA

| Uit | | In | Uit | | In | Uit | | In | Uit | | In |
|--------------|------------------|--------------|-----------|------|-------|-------|-----|-------|-------|-----|-------|
| Datum | Aan | Datum | Datum | Aan | Datum | Datum | Aan | Datum | Datum | Aan | Datum |
| 5/9/47 | ACDI | 10/9 | 3/20 | Boe | | | | | | | |
| 16/10 | 4 | 20/10 | | | | | | | | | |
| 15/11 | B ^{III} | 19/11 | AUG. 1950 | EC/1 | | | | | | | |
| 19/11 | I | 25/11 | 6 juni | 1961 | | | | | | | |
| 25/11 | 4 | 26/11 | | | | | | | | | |
| 26/11 | B | 17/12 | | | | | | | | | |
| 17/12 | 4 | 20/12 | | | | | | | | | |
| 20/12 | e | 31/1-48 | | | | | | | | | |
| 9/1-48 | KB | 28/1-60 | | | | | | | | | |
| 20/1-48 | 4 | 29/1-60 | | | | | | | | | |
| 24/3 | 4 | 24/3 | | | | | | | | | |
| 6/7 | 4 | 6/7 | | | | | | | | | |
| 3/8 | 4 | 3/8 | | | | | | | | | |
| 15/2 | I | 15/2 | | | | | | | | | |
| 16/2 | 4 | 15/3 | | | | | | | | | |
| 22/9 | hls | 23/9 | | | | | | | | | |
| 22/9 | hls | 26/9 | | | | | | | | | |
| 29-12 | Dis | 3-1-51 | | | | | | | | | |
| 6-9 | D | 7-9 | | | | | | | | | |
| 4/11-52 | B | 6/11 | | | | | | | | | |
| W/13 | D | W/16 | | | | | | | | | |
| 29/9-55 | D | 6 OCT. 1955 | | | | | | | | | |
| 20/2-56 | B6 | 20 JULY 1956 | | | | | | | | | |
| 12/9-56 | PA | 14 SEP. 1956 | | | | | | | | | |
| 14 FEB. 1957 | 3e/4 | | | | | | | | | | |

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 781

NAAM: SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA

UCD

- 1 CO. 14013 in dit OD voegen. Daarna naar C, met verzoek, via Belgische c.y. Franse verbindingen, nadere informatie over het wezen van deze Bond te willen doen inwinnen. 17.11.47, BII^a.
- 2 Aan KB. Ter kennisname zoals besproken. 03 7-1-48 ¹⁸
- 3 KB. gezien. Expresse tm ind. verzoekt. 28-1-48.
- 4 Inzending in v.m. T. A. F. Fauchard 42766 DNB 49.51 ^{1/2}

UITTREKSEL

Uit : OD 465

Naam: BOND VAN ARBEIDERS ESPERANTISTEN

Voor : OD 781

Naam: SENNACLECA ASOCIO TUTMONDA

Ag. n: 86539

Afz. : ID VELSEN

Datum: 25-5-50

Aard van het stuk: Inlichtingen betreffende Arbeiders Esperantistengroep te Beverwijk

Van de ID Velsen werden inlichtingen ontvangen betreffende de Ver.v.Arbeiders Esperantisten afd.Velsen.

1. Inlichtingen betreffende aanmeldingsadressen voor deelname aan Esperantocursussen.
2. Een lijst van leden van de Vereniging van Arbeiders Esperantisten afd. Velsen volgens gegevens van 1949.
3. Het "Jarlibro 1949" van de SAT.

Witgetr. door: RM

Op aanwijzing van: BIV

Datum: 25-7-50.

ANTWOORD OP BRIEF :
no. 42766, dd. 13-10-48.

INLICHTINGEN OVER :

C BROEKMAN.

Anders

29 December 1948. ✓

GEHEIM.

⊗ Hg.

| |
|--------------|
| No. 41 G. |
| Volgno. |
| 31 DEC. 1948 |
| ACD/52560 |

OK -1

Comelis Adriaan BROEKMAN, geb. te Oost- en West-Souburg op 15 Juli 1912, woonde achtereenvolgens te Haarlem, Amsterdam, Leiden, van 1-4'34 tot 2-6'38; daarna tot 25-3'43 te Koudekerke-Middelburg en sindsdien te Zuilen, F.Koolhovenstraat 44.

Hij is gehuwd, godsdienst Ev.L. en van beroep commies N.S.

Op politiek gebied treedt hij niet op de voorgrond, vermoedelijk georiënteerd op de P.vd.A. Crimineel en politieel is ook niets te zijnen nadele bekend.

5/18

✓

| |
|-------------------|
| Volgen |
| 25 OCT. 1948 |
| GEHEIM |
| ACD/48/51 |

B/2 no. 746'48 Div

Betreft: Uw schrijven no. 42766
d.d. 13-10-48

In antwoord op Uw bovenvermeld schrijven, houdende verzoek om inlichtingen betreffende G.G.v. Veldhuizen, doe ik U hierbij een desbetreffend rapport toekomen.

^{van} Utrecht, 22 October 1948.

Wm

R A P P O R T

Ter voldoening aan de inhoud van Uw schrijven no. 42766 d.d. 13-10-48, houdende verzoek om inlichtingen betreffende G.G. van Veldhuizen, wordt als volgt gerapporteerd:

D.K.H. Zijn juiste personalia luiden:
GIJSBERT GERRIT VAN VELDHUIZEN, geboren te Utrecht 8-9-1891, machinist N.S., wonende Crèmerstraat 166.

Hij is gehuwd met Hendrika van der Meijden, geboren te Amsterdam 30-5-1892 en heeft twee inwonende kinderen, die respectievelijk 20 en 31 jaar oud zijn.
Veldhuizen was voorheen lid van de S.D.A.P. en thans voorstander van de P.v.d.A.

D.K.H. Zijn zoon, Johannes van Veldhuizen, geboren te Geldermalsen 2-1-28, machinetekenaar, wonende aan bovengenoemd adres, was een ijverig lid van de A.J.C. en deed, na oproeping in werkelijke dienst, een beroep op de Dienstweigeringswet 1923.

In de administratie van de P.R.A. en de gemeentepolitie alhier komen de namen van bovengenoemde personen, in verband met tegen hen gewezen vonnissen, niet voor.
Ook overigens staat het gezin Veldhuizen in de omgeving zeer gunstig bekend.

22 October 1948.

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 13 October 1948.

No. B 42766

Onderwerp: C. Broekman,

UITGEOEKT

IV. RD.3

GEHEIM

M 52560

Hiermede moge ik U verzoeken mij in kennis te doen stellen met de personalia, politieke oriëntering en verder van belang zijnde gegevens betreffende C. Broekman, mogelijk woonachtig Keolhovenstraat 44 te Zullien.

Betrokkene, die is aangesloten bij de Wereldbond van Arbeiders-Esperantisten (S.A.E.), ondertakende een oproep tot bijwoning van een bijeenkomst te Amsterdam op 4-8-1948 waarop getracht zou worden te komen tot oprichting van een internationale groep van esperantisten-Spoorwegemployé's.

Het Hoofd van de Dienst,
voor deze:

Aan de Heer
Corpschef van Politie
te
Zullien.

J.G. Crabbendam.

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 13 October 1948.

No. : B42766

Onderwerp: G.G. van Valdbuijsen.

UITGELOOFT

0/48151

IV. RD.3

G E H E I M

Hiermede moge ik U verzoeken mij in kennis te doen stellen met de personalia, politieke oriëntering en verder van belang zijnde gegevens betreffende G.G. van Valdbuijsen, vermoedelijk wonende Gremerstraat 166 te Utrecht.

Betrokkene, die is aangesloten bij de Wereldbond van Arbeiders-Esperantisten, (S.A.T.) ondertekende een oproep tot bijwoning van een bijeenkomst te Amsterdam, op 4 Augustus 1948 waarop getracht zou worden te komen tot oprichting van een internationale groep van esperantisten-Spoorwegemploye's.

Het Hoofd van de Dienst,
voor deze:

Aan de Heer
Hoofocommissaris van Politie
te
H i r a s h i

J. S. Grabbendam.

Amsterdam, 30 Juli 1948

| |
|---------------|
| Volgno. |
| 3 - AUG. 1948 |
| ACD/42766 |

Nr. I.D. 4062 - 48

Uw brief:

Onderwerp: Internationaal Congres van de
Wereldbond van Arbeiders-Esperantisten

Bijlagen:
GEHEIM

In de zalen van "Bellevue" te Amsterdam, zal van 31 Juli tot en met 6 Augustus a.s. een internationaal esperantisten-congres worden gehouden, waaraan door vele vreedelingen zal worden deelgenomen.

Teneinde een juist inzicht te krijgen in de organisatie van esperantisten volgt hier een korte uiteenzetting.

In vrijwel alle landen kent men een viertal verenigingen van esperantisten, t.w.:

1. de neutrale bond;
2. een katholieke groepering;
3. een protestants-christelijke organisatie;
4. een bond van arbeiders-esperantisten.

De eerste drie organisaties kennen een internationaal verband, waarbij dus de landelijke verenigingen als zodanig zijn aangesloten. Voor de vierde groep, de Bond van Arbeiders-Esperantisten geldt deze vorm niet. Vele leden van de landelijke bonden van arbeiders-esperantisten hebben zich individueel internationaal verenigd in

"Sennacieca Asocio Tutmonda" (S.A.T.)

hetgeen letterlijk vertaald betekent: Nationaliteitsloze Wereld Bond, maar waarvan vaak gesproken wordt als de "Wereldbond van Arbeiders-Esperantisten".

Het is nu deze bond, die binnenkort in Amsterdam zijn 21e congres gaat houden.

De hoofdzetel van deze bond is gevestigd te Parijs, 67 Avenue Gambetta. Als vertegenwoordiger in Nederland fungeert: C. van ESSEN Floretstraat 10, Rotterdam-Zuid.

De SAT omvat totaal ongeveer 6500 leden, verspreid over 35 landen. In Nederland zijn ongeveer 1500 personen aangesloten bij deze wereldbond, terwijl pl.m. 6000 mensen lid zijn van de Nederlandse Bond van Arbeiders-Esperantisten. Waar uit het vorenstaande blijkt, dat zuiver neutrale, christelijke en katholieke esperantisten hun eigen nationaal en internationaal verband kennen, spreekt het voor zichzelf, dat in de landelijke bonden van arbeiders-esperantisten en vooral in de SAT procentsgewijze zeer veel marxisten en anarchisten een plaats hebben gevonden. Het uitgesproken "linkse" karakter van de SAT wordt ook nimmer verdoezeld. Ter illustratie hiervan mogen enige citaten worden gegeven uit een radiotoespraak, gehouden door F. FAULHABER voor de VARA-microfoon op

Aan

d.d. 30 Juli 1948

- 2 -

3 Juli j.l. in verband met het naderende congres:

" . . . Deze bond is een culturele organisatie, in 1921 gesticht, die zich ten doel stelt Esperanto praktisch te benutten in het belang van de arbeidersbeweging, en bij zijn leden een geest van actieve internationale solidariteit aan te kweken en te versterken. Dit doel tracht hij te bereiken door een systeem van wederzijds dienstbetoon op internationale schaal, alsook door het uitgeven van originele en vertaalde literatuur, en van tijdschriften, en door het organiseren van internationale congressen, waar Esperanto de voertaal is."

" . . . Het is begrijpelijk, dat dit schriftelijke en mondelinge verkeer tussen arbeiders van zoveel landen bij hen een gevoel van internationale verbondenheid doet ontstaan. Esperanto heeft hen nader tot elkander gebracht; zij zijn niet langer vreemden voor elkaar. Hun geestelijke horizon wordt daardoor verruimd, hun leven verrijkt en de leuze "Arbeiders aller landen, verenigt U" krijgt voor hen een meer concrete betekenis."

" . . . Wij nodigen dan ook hen, die een voorlichtende of leidende functie in de arbeidersbeweging vervullen uit, eens een zitting van ons congres bij te wonen: journalisten, vakbondsbestuurders, jeugdleiders en anderen, die ook op internationaal terrein werkzaam zijn, gij zijt welkom."

In een brochure uit 1931 vinden we de doelstelling van de SAT als volgt omschreven:

- a. de internationale taal esperanto prakties te benutten voor de klasedoeleinden van de arbeiders der gehele wereld;
- b. de wederzijdse betrekkingen zijner leden zo goed en waardig mogelijk te vergemakkeliken en zodoende bij hen een sterk gevoel van solidariteit aan te kweken;
- c. zijn leden zodanig te scholen, te onderrichten en te ontwikkelen, dat ze de meest volmaakten van de internationalisten worden;
- d. te dienen als tussenpersoon voor de wederzijdse betrekkingen van verenigingen in verschillende taalgebieden, wier doel overeenstemt met dat van SAT;
- e. zijn bemiddeling te verlenen aan en het op alle mogelijke wijzen bevorderen van het scheppen ener literatuur (vertaalde en originele), die het ideaal van de bond weerspiegelt."

In dit verband lezen we in een andere brochure uit de vooroorlogse jaren:

" . . . Deze (SAT) heeft een groot aantal boekwerken doen verschijnen o.a. van Barbousse, Bogdanov, Goethe, Kropotkin, Lenin, Jack London, Marx en Engels, Tolstoj, Voltaire. . . "

De hiervoor weergegeven doelstelling en werkwijze van de SAT sluit volkomen aan bij de beslissingen van de Conventie van Göteborg in 1929 gehouden, toen bealoten werd, dat de landelijke bonden van arbeiders-esperantisten de taal zouden propageren door het organiseren van cursussen, het houden van examens en het uitgeven van studieboeken en tijdschriften, terwijl aan de SAT de opdracht werd gegeven te ijveren voor de praktische toepassing van Esperanto in het internationaal verkeer der arbeiders.

Deze geest komt ook op de jaarlijkse SAT-congressen duidelijk genoeg naar voren. Typerend is in dit verband b.v. het onderverdeeld zijn van de SAT in fracties, b.v.: sociaal-democraten, anarchisten, communisten, maar ook onderwijzers, spoorweg-beambten, enz. Ten congresse wordt steeds aan deze fracties gelegenheid gegeven tot onderling beraad.,

Door het individueel lidmaatschap kent de SAT dus geen afdelingen of dergelijke formaties en het congresseren krijgt hierdoor een ander aspect. Alle leden worden uitgenodigd tegenwoordig te zijn en de op het congres aanwezige leden vormen een wetgevende vergadering. Hoewel men een hoofdbestuur kent, wordt de congresleiding toevertrouwd aan een presidium, bestaande uit een vijftal leden, die ieder een der werk-vergaderingen presideert. Het geheel draagt dus meer het karakter van een leden-vergadering. Op het congres wordt uitsluitend Esperanto gesproken en tijdens de vergaderdagen verschijnt driemaal een in Esperanto gestelde congreskrant.

Door het hoofdbestuur van de SAT is de voorbereiding en de organisatie van het 21e congres toevertrouwd aan de volgende personen:

v o o r z i t t e r :

Frederik Antonius Franciscus FAULHABER,
geboren te Amsterdam, 8 Augustus 1893, Nederlander,
van beroep schilder bij de gemeente-waterleiding,
wonende Marathonweg 15 II, te Amsterdam-Zuid.

Paulhaber maakt de indruk gematigd Marxist te zijn; hij spreekt niet sympathiek over de Sowjet-Unie en laat zich kleinerend uit over de diverse groeperingen anarcho-syndicalisten. Hij is een zeer goed ontwikkeld arbeider en een groot ijveraar voor de verbreiding van het Esperanto. Op het oprichtingscongres van de SAT in 1921 te Praag gehouden, heeft hij zijn tegenwoordige vrouw leren kennen. Sedert het huwelijk in 1926 is Esperanto de voertaal in het gezin Paulhaber.

s e c r e t a r e s s e :

Hendrika BISHOFF,
geboren te Amsterdam, 7 Februari 1895, Nederlandse,

d. d. 30 Juli 1948

- 4 -

o.k. | lechtgenote van Franciscus OUDENHOOVEN,
wonende Bestevaerstraat 127 III, Amsterdam-West.

Bishoff is afkomstig uit een gezin, waarvan verscheidene leden bekend staan om hun anti-militaristische en anarchistische gezindheid en het lidmaatschap van "De Dageraad". Zij zelf is als zodanig niet gesignaleerd. Ook haar echtgenoot treedt op politiek of sociaal terrein niet op de voorgrond. Mevr. Oudenhooven-Bishoff is een bekend examinatrice voor Esperanto.

p e n n i n g m e e s t e r :

x | Bouke BULTEMEIJER,
geboren te Amsterdam, 3 Juni 1911, Nederlander,
administrateur van beroep,
wonende Jan van Galenstraat 86 I, Amsterdam-West.

Van Bultemeijer is slechts bekend, dat hij in 1946 lid was van de vrijdenkersvereniging "De Dageraad".

Deze commissie heeft het programma voor de congresdagen samengesteld en het contact met de SAT-leden opgenomen. Het gevolg van hun activiteit is geweest, dat ongeveer 1400 personen zich hebben aangemeld, waarvan pl.m. 800 buitenlanders uit 18 verschillende landen. De meeste congressisten komen uit West-Europa en de Scandinavische landen. Van achter het welbekende "ijzeren gordijn" zijn wel aanmeldingen binnengekomen, maar de congresleiding verwacht niet, dat de betrokken personen hun visum zullen verkrijgen. Dit te meer, omdat op een voorgaand SAT-congres een bijna volkomen breuk met de Russen is ontstaan en dus van die zijde geen medewerking is te verwachten. Daar komt bij, dat ook de Rijkswreemdelingen- en soortgelijke plaatselijke dienst op aanwijzing van de daartoe bevoegde autoriteiten de komst van lieden uit Oostenrijk, Duitsland en Oost-Europese landen niet heeft bevorderd. Uit betrouwbare bron wordt in dit verband nog vernomen, dat reeds pogingen zijn geconstateerd van "uitae esperantisten om min of meer illegaal het congres te bezoeken. Met deze mededeling dient meer voorzichtig te worden gewerkt, want ook aan de congresleiding is deze poging bekend en zij zou uit een ontactisch optreden kunnen concluderen wie de zegenman in deze is geweest. Het comité van voorbereiding rekent er op, dat een belangrijk aantal Nederlanders als gastheren van de buitenlandse geestverwanten zal fungeren.

Zoals gebruikelijk heeft ook de vorming van een ere-comité plaats gehad. Hierin hebben zitting genomen:

Mr. Arn. J. d'Ailly, burgemeester van Amsterdam;

Mr. Dr. J. In 't Veld, minister van Wderopbouw;

x | Prof. Dr. G. Manneury, te Amsterdam;

d. d. 30 Juli 1948

- 5 -

- x | Prof. Dr. M. Valkhoff, hoogleraar aan de gemeente-universiteit
E. Kuipers, voorzitter van het N.V.V.;
- x | H. Bloksil, voorzitter van de E.V.C.;
- x | C. de Boer, directeur van het Instituut voor Arbeiders-
ontwikkeling;
- x | mevr. L. Alma-Heijnen, vertegenwoordigster van de Vereniging
"Vrij Spanje";
- ^ | Ds. N. J. C. Schermerhorn.

Verwacht wordt, dat Prof. Mannoury en Ds. N. J. C. Schermerhorn die gerekend worden tot de oude strijders, het congres zullen toespreken.

Het programma voor de congresdagen luidt in grote trekken als volgt:

Zaterdag 31 Juli:

19.30 uur Verbroederingsavond;

Zondag 1 Augustus:

9 uur: wandelingen door Amsterdam;

14 uur: eerste werksitting;

19.30 uur: culturele avond;

Maandag 2 Augustus:

9 uur: 2e congreszitting;

12 uur: carillonconcert op de Oudekerkstoren door de stads-
beiaardier F. Haselaar;

15 uur: fractie en vakvergaderingen;

20 uur: ontvangst van het congres door de Burgemeester van Amsterdam in het Stedelijk Museum;

Dinsdag 3 Augustus:

9 uur: derde werksitting;

14 uur: fractie- en vakvergaderingen;

19.30 uur: vierde werksitting;

Woensdag 4 Augustus:

9 uur: Arbeidershogeschool;

13.30 uur: excursies naar Vlankamp in Leersum, NAKA-fabrieken
in Jutphaas, Rembrandthuis, Amsterdam, Nederlandse Dok- en
Scheepsbouwmaatschappij, Amsterdamse Droogdokmaatschappij,
Rijksmuseum, De Arbeiderspers, Anstelbrouwerij, Goud- en
Zilvermederij "Dahlia".

Des avonds rondvaart door de grachten.

Donderdag 5 Augustus:

Excursie naar de bloemenveiling te Aalsmeer, Schiphol en
Hoogovens en sluizen van IJmuiden.,

Vrijdag 6 Augustus:

Tochten naar Volendam en Marken.

d. d. 30 Juli 1948

- 6 -

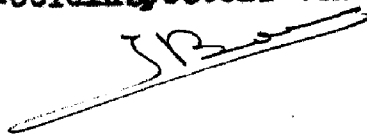
Als gasten zijn op dit congres uitgenodigd vertegenwoordigers van het N.V.V. en de E.V.C., A.J.C. en A.N.J.V. Ook aan de parlementsliden, die zich destijds verdienstelijk hebben gemaakt bij het debat over de invoering van het Esperanto als leervak, is een invitatie gezonden.

De werksittingen van het congres zijn uitsluitend gewijd aan organisatorische problemen. Zuiver politieke of sociale kwesties worden niet besproken. Het geheel draagt een besloten karakter, doordat alleen aan leden een toegangskaart wordt verstrekt en een voortdurende controle zal worden gehouden. Aan de congres-leiding is ten overvloede nog een en ander medegedeeld uit de inhoud van Vreemdelingencirculaire F. Overtreding hiervan is dan ook niet te vrezen. Wel mag in dit verband gewezen worden op de door de "Vrije Socialisten-Vereeniging", de "Bond van Vrije Socialisten" en de "Spartacus"-groep aangekondigde contactavond met de geestverwanten-esperantisten, welke vergadering zal worden gehouden op Donderdag 5 Augustus a.s. in gebouw "De Leeuw", Valkenburgerstraat, alhier, waarbij door de buitenlandse gasten gesproken zal worden over de stand van het anarchisme in de verschillende landen. Tijdens deze vergadering, welke vrij toegankelijk is, zal het in Esperanto gesprokene onmiddellijk worden vertaald. Dezerzijds zal worden gezorgd voor bijwoning van de betreffende bijeenkomst. Grote belangstelling behoeft niet te worden verwacht. Waar hierbij wel sprake zou kunnen zijn van overtreding van het gestelde in meerbedoelde circulaire is aan de congresleiding verzocht eventueel hierop de aandacht van de buitenlandse gasten te vestigen.

Tenslotte kan nog worden medegedeeld, dat, min of meer verband houdende met het congres, op Woensdag 4 Augustus a.s. in gebouw "De Leeuw", Valkenburgerstraat, Amsterdam, een bijeenkomst zal worden gehouden, waarbij getracht zal worden te komen tot oprichting van een internationale groep van esperantisten-spoorweg-employe's. De uitnodigingen daartoe zijn ondertekend door C. Broekman, mogelijk woonachtig Koolhovenstraat 44 te Zuilen en G.G. van Veldhuyzen, vermoedelijk wonende Cremerstraat 166 te Utrecht. Beide personen zijn aangesloten bij het SAT.

Verz. aan Hfd. C.V.D., 's-Hage.
P.G., Amsterdam.
Chef V.D., Amsterdam.

Gezien: de Hoofdcommissaris van Politie,
namens deze,
de Hoofdinspecteur van Politie,



No. 41595.

Betreft: Esperantisten-Congres.

G E H E I M.

UITGEBUEKT

OPGELEED

Uit betrouwbare bron ontving ik de volgende berichten omtrent twee Esperantisten-congressen, die in de maand Augustus in Nederland worden gehouden.

I. Het Eie S.A.T. congres te Amsterdam van 31 Juli - 5 Augustus 1948.

S.A.T. is Sennacia Asocio Tutmonda (Wereldbond van Natielezen). De S.A.T. werd opgericht in 1921 als centraal orgaan van alle esperantisten organisaties ter wereld.

Extremistische stromingen zijn in de S.A.T. vrij sterk. De S.A.T. kent fracties met uitgesproken extremistische inslag, die via de organisatie contact onderhouden met buitenlandse geestverwanten.

De Libertair-esperantisten trachten door gebruik maken van de in de S.A.T. geboden gelegenheid te komen tot een anarchistische internationale.

De Communisten benutten de Bond van Arbeiders-Esperantisten (Ned. Afd. van de S.A.T.), om berichten aan hun geestverwanten in het buitenland door te geven.

Ook de links georiënteerde pacifisten trachten via hun fractie in de S.A.T. hun idealen te propageren.

De communistische invloed op de S.A.T. moet vrij belangrijk worden geacht. Van de Nederlandse afdeling zijn diverse C.P.N.-ers lid, terwijl door enigen ook bestuursfuncties worden bekleed.

II. Het Congres van de Tutmonda Junular Organizado te Schoorl van 6 - 11 Augustus 1948.

De T.J.O. (Wereldverbond van Jongeren) heeft voor haar congres te Schoorl de beschikking gekregen over het voormalig militair barakkenkamp aldaar.

Het Wereldverbond omvat voornamelijk jongeren van 16 - 25-jarige leeftijd en heeft tot doel het bevorderen van het internationaal contact tussen de jongeren over de gehele wereld, ongeacht opvattingen op politiek of religieus gebied.

Van enig extremisme in de geleiders van het Verbond is tot heden niets gebleken.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

Aan de Hoogedsigestr. Heer Mr. J.P.G. Goossen
Hoofd Bureau Kabinet van de Afd. Politie
van het Ministerie van Justitie
Raamweg 47
's-GRAVENHAGE.

LP
L. Pot.

Aan: Hoofd C.

Van: B IV.

Betreft: Esperantisten Congres.

| |
|--------------|
| Volgno. |
| 20 JULI 1948 |
| ACD/ 41395 |

OPGELEGD

In de maand Augustus worden in Nederland twee Esperantistencongressen gehouden en wel:
I. Het 21e S.A.T. congres te Amsterdam van 31 Juli - 5 Augustus 1948.

S.A.T. is Sennacieca Asocio Tutmonda (Wereldbond van Natie-lozen).

De S.A.T. werd opgericht in 1921 als centraal orgaan van alle esperantisten organisaties ter wereld.

Extremistische stromingen zijn in de S.A.T. vrij sterk. De S.A.T. kent fracties met uitgesproken extremistische inslag, die via de organisatie contact onderhouden met buitenlandse geestverwanten.

De Libertair-esperantisten trachten door gebruik maken van de in de S.A.T. geboden gelegenheid te komen tot een anarchistische internationale.

De Communisten benutten de Bond van Arbeiders-Esperantisten (Ned. Afd. van de S.A.T.), om berichten aan hun geestverwanten in het buitenland door te geven.

Ook de links georiënteerde pacifisten trachten via hun fractie in de S.A.T. hun idealen te propageren.

De communistische invloed op de S.A.T. moet vrij belangrijk worden geacht. Van de Nederlandse afdeling zijn diverse C.P.N.ers lid, terwijl door enigen ook bestuursfuncties worden bekleed.

II. Het Congres van de Tutmonda Junular Organizo te Schoorl van 4 - 11 Augustus 1948.

De T.J.O. (Wereldverbond van Jongeren) heeft voor haar congres te Schoorl de beschikking gekregen over het voormalig militair barakkenkamp aldaar.

Het Wereldverbond omvat voornamelijk jongeren van 16 - 25 jarige leeftijd en heeft tot doel het bevorderen van het internationaal contact tussen de jongeren over de gehele wereld, ongeacht opvattingen op politiek of religieus gebied.

Van enig extremisme in de gelederen van het Verbond is tot heden niets gebleken.

19 - 7 - 48.

B IV.

9 April

8.

B. 31457.

XXXX
XXXX

IV. T.Z.3.

G E H E I M.

OPGELEGD

16 Maart 1948.

S.A.T.

UITGEBOEKT

Naar aanleiding van Uw bovenvermeld schrijven, heb ik de eer U te berichten dat de organisatie Sennacieca Associa Tutmonda (S.A.T.) in 1921 door de Mexicaan E.Lanti werd opgericht. De vereniging wil geen onderscheid maken in nationaliteiten en beschouwt alle bewoners van deze wereld als één volk.

Het hoofdbestuur van deze organisatie zetelt te Parijs, Avenue Gambette 67. Het orgaan, hetwelk door de vereniging wordt uitgegeven is genaamd "Sennaciulo".

Door C.P.N.-leden wordt de Bond van Arbeiders Esperantisten (Nederl. Afd. van de S.A.T.) benut om in esperanto te corresponderen met communisten in het buitenland.

Het is mij echter niet bekend, dat deze organisatie zich bemoeit met het verlenen van steun aan communisten, die zich in andere landen willen vestigen.

De door U genoemde C.van ESSEN is secretaris van de Afd. Rotterdam van de Bond van Arbeiders Esperantisten en tevens uitgever van het blad "Sennaciulo". Deze persoon is communistisch georiënteerd.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze:

J.G.Crabbendam.

Aan de Heer Inspecteur van Politie
bij de Staatsmijnen,
J.Th.Merkus,
Walramstraat 27,
te
S I T T A R D.

GEHEIM.

=====

16 Maart 1948.

Volgno.
17.MRZ.1948
ACD/31457

(K) *dl.*

BUREAU B
17-3-48

Er wordt ons medegedeeld, dat de Esperanto Organisatie S.A.T. (Senacieca Asocio Tutmonda), waarvan de zetel gevestigd zou zijn te Parijs, Avenue Camette No.20, een communistische organisatie is, die zich de laatste tijd bezig houdt met het steun verlenen aan communisten van verschillende landen, die zich van het ene land naar het andere willen verplaatsen.

K

Voor Nederland zou als leider der organisatie optreden VAN ESSEN, C., wonende te Rotterdam, Floretstraat.

No. 79.

UITGEBOKT

3 Maart

8.

OPGEGED

B. 29625.

diverse.

GEHEIM.

~~XXXX~~
~~XXXX~~

VI. TZ.2.

U 5836f-C 56-KH 2.

14 Februari 1948.

S.A.T.

Onder dankzegging voor de toezending moge ik U bijgaand dossier betreffende de S.A.T. wederom doen toekomen.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze:

Aan de Heer Regeringscommissaris
in Algemene Dienst,
Plein 1813 No.4,
te
IS-GRAVENHAGE.

L.L.van Laere.

KABINET VAN DEN
MINISTER-PRESIDENT

's-Gravenhage, 14 Februari 1948.
Plein 1813, No. 4

Antwoord te richten aan den
Regeringscommissaris in Al-
gemeenen Dienst.

Plein 1813 nr. 4, Den Haag

U 5836f - C 56 - KH 2.

OPGELEED
1948
GEHEIM

B.
BUREAU BI

ACD/29625

Zoals mondeling is overeengekomen,
doe ik U hierbij het dossier betreffende
de S.A.T. toekomen.

Gaarne zal ik dit na behandeling
wederom van U terug ontvangen.

De Regeringscommissaris
in Algemeene Dienst,
voor deze:

P.J.M.Driebeek.

Aan de Centrale Veiligheidsdienst,
t.a.v. de Heer Crabbendam,
Javastraat 68
's-Gravenhage

Brief 26/

NOTITIE KB.

28-1-48.

Met brief KAX 28210 dd. 26-1-48 zijn
aan Exnresse inlichtingen gevraagd over
de Sennacieca.

Notitie van B III a

1. de "Wereldbond voor Natie-lozen" is de "Sennacieca Asocio Tutmonda", afgekort: "S.A.T."
2. Het officieel orgaan heet "Sennaciulo".

Onze brief B 14013 dd. 17.7.1947 en het antwoord daarop van Regeringscommissaris Fock dd. 1.11.1947 (no ACD 22795), laten mogelijkheid open, dat er 2 bonden zouden zijn, met iets verschillende namen.

Nagenoeg zeker is dit niet het geval.

17.11.1947

INLICHTINGENDIENST.

OPGELESD

ROTTERDAM.

40

I.D. No. 1059.

GEHEIM.

Rotterdam, 12 November 1947.

| |
|-------------|
| Volgno. |
| 14 NOV 1947 |
| ACD/244/10 |

BUREAU B

17-11-47

In antwoord op Uw schrijven van 16 October 1947, No. B. 21900, betreffende A. Vollegraaf, wordt U bericht, dat hij is genaamd:

→ Vollegraaf, Antonius, geboren 10-1-1911 te Rotterdam, kantoorbediende, wonende te Rotterdam, Lange Hilleweg 203b.

→ Hij is gehuwd met Hol, Nelemie, geboren 2-7-1914 te Monster. Hij is als kantoorbediende werkzaam bij de Spaarbank aan de Gedempte Botersloot 149 alhier.

Hij is een fel verdediger van de Partij van de Arbeid en stamt uit een net gezin; zijn vader was zeer waarschijnlijk lid van de S.D.A.F..

→ Vollegraaf is lid van de S.A.T. (Sennacieva Asocio Tut Monda) en lid van de Bond van Arbeiders Esperantisten, afdeling Rotterdam, Sectie Rotterdam 2, secretariaat Mevrouw M.A. Mes-Goossen, Lange Geer 28.

In Augustus j.l. heeft Vollegraaf verlof aangevraagd tot bijwoning van een congres der S.A.T. in Denemarken.

Zijn naam komt in de administratie van de Politie, noch in die der Politieke Recherche Afdeling alhier voor.

Verzonden aan: Hoofd Centrale Veiligheidsdienst, Javastraat 68 te 's-Gravenhage.

13 November

7.

B. 22795

1.

RD.2

U.5836b-C56-XH1

GEHEIM

S.A.T.

Naar aanleiding van het gestelde in Uw nevenvermeld schrijven moge ik U bijgaand overzicht van de bij mijn Dienst bekende gegevens der Sennacisea Associe Tutuanda doen toekomen, naar de inhoud waarvan ik korthedshalve moge verwijzen.

Mochten U omtrent de S.A.T. nog nadere gegevens bekend worden, dan zal ik het zeer op prijs stellen deze van U te mogen ontvangen.

HET HOOFD VAN DE
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

De HoogEdelGestrange Heer
Mr.C.L.W. Foak
Begeringscommissaris in Alg.Dienst
Plein 1813 no.4
te 's-GRAVENHAGE.

J.G.GRAFFENDAM.

SENNACIEGA ASOCIO TUTMONDA (S.A.T.)

by : 22795

(Bond van Natie-lozen).

I n l e i d i n g :

De S.A.T., welke vereniging in de eerste helft van 1947 opgericht werd, is bedoeld als een centraal orgaan voor alle esperantisten-organisaties in de wereld. De vereniging wil geen onderscheid maken in nationaliteiten en beschouwt alle bewoners van deze wereld als één volk. Een der oprichters, de Mexicaan Lanti, is kortgeleden overleden. Het hoofdbestuur van deze organisatie zetelt te Parijs, Avenue Gambette 67.

Het orgaan, hetwelk door de vereniging wordt uitgegeven, is genaamd Sennaciulo.

In Augustus 1947 werd te Aarhus een S.A.T.-congres gehouden. Aldaar bleek dat enkele extremistische organisaties in Nederland door middel van de S.A.T. hun ideeën wilde propageren in andere landen van Europa.

De op het congres aanwezige libertaire-esperantisten hielden een fractievergadering, waarop werd besloten een libertaire fractie in de S.A.T. te stichten. De taak dezer fractie is om middels esperanto een anarchistische internationale op te richten.

Een groep pacifisten zijn op bovengenoemd congres overeengekomen om, binnen het raam van de S.A.T., door middel van esperanto de vredesgedachte te propageren.

Ook door communisten wordt de Bond van Arbeiders-esperantisten (Ned.Afd.van de S.A.T.) benut om berichten aan hun geestverwaten door te geven.

Noot.

Voor uitwerking van het bovenvermeld zie hierna.

BOND VAN ARBEIDERS ESPERANTISTEN.

Deze bond is te beschouwen als een sectie van de S.A.T. Het doel van de bond is om door het houden van vergaderingen en het geven van cursussen het Esperanto populair te maken onder de arbeidersklasse. Hierdoor denkt bovengenoemde bond een verbroedering tussen de volkeren te kunnen bewerkstelligen.

Deze organisatie bestond ook reeds voor de oorlog en was bekend onder de naam: Federatie van Arbeiders Esperantisten. De leden van deze federatie waren veelal aangesloten bij de S.D.A.P., terwijl de meeste aanhangers van bovenbedoelde bond momenteel behoren tot de P.v.d.A.

Toeh herbergt deze bond nog diverse CPN'ers. Behalve het feit dat in 1946 werd geconstateerd dat enige bestuursleden in Den Haag en Utrecht lid zijn van de C.P.N., is inmiddels ook bekend/geworden dat de uitgever van het blad Sennaciulo (Nederlandse uitgave) zeer communistisch is georiënteerd en tevens Secretaris is van de Afdeling Rotterdam.

Uit een onderzoek is gebleken, dat een Nederlandse communiste G.ter Heege-Brilman, wonende te Amsterdam, tevens lid van de Bond van Arbeiders Esperantisten, als tussenpersoon fungeert voor Bulgaarse communisten (leden van de S.A.T.) die willen corresponderen met Duitse communisten (eveneens leden van de S.A.T.).

De redactie van het in Nederland uitgegeven blad Sennaciulo bestaat uit de volgende personen:

Uitgever: C.van Essen, wonende te Rotterdam, comm.georiënteerd.

Redacteur: B.P.Wels, wonende te Rotterdam, linkervleugel P.v.d.A.

Redacteur: L.Bannier.

Alle correspondentie voor dit blad moet worden gericht aan L.Bannier kantoor S.A.T., Avenue Gambette 67 te Parijs.

De Afdelings-besturen van de Bond van Arbeiders Esperantisten zijn als volgt samengesteld:

BOND VAN ARBEIDERS ESPERANTISTEN
(berichten Juli 1946).

Afd.

Afdeling Rotterdam

| | | |
|-------------|-----------|----------|
| B.P.Wels | voorz. | P.v.d.A. |
| C.van Essen | seer. | Comm. |
| J.W.Prent | penningm. | P.v.d.A. |

Afdeling Groningen

| | | |
|--------------|--------------|----------|
| T.Puister | voorz. | P.v.d.A. |
| G.Minholts | 2e voorz. | P.v.d.A. |
| J.Schrage | seer. | P.v.d.A. |
| C.de Jager | 2e seer. | P.v.d.A. |
| A.M.Balkema | penningm. | P.v.d.A. |
| R.van Kempen | 2e penningm. | P.v.d.A. |

Afdeling Amsterdam

| | | |
|-----------|-----------|----------|
| A.Veen | voorz. | P.v.d.A. |
| W.F.Kruit | seer. | P.v.d.A. |
| J.Pouli | penningm. | P.v.d.A. |

Afdeling Den Haag

| | | |
|---------------|--------------|----------|
| L.Sanderse | 1e voorz. | P.v.d.A. |
| D.Varkevisser | 2e voorz. | P.v.d.A. |
| P.Schwartz | 1e seer. | C.P.N. |
| W.Wagner | 2e seer. | P.v.d.A. |
| C.A.de Gier | 1e penningm. | P.v.d.A. |
| G.A.Meester | 2e penningm. | P.v.d.A. |

Afdeling Utrecht

| | | |
|--------------|----------|----------|
| H.A.van Dijk | voorz. | P.v.d.A. |
| R.H.Knip | 1e seer. | C.P.N. |
| P.Havers | 2e seer. | ? |
| J.Vanieek | lid | Comm. |
| G.H.Koudijs | lid | P.v.d.A. |
| R.Vos | lid | C.P.N. |

ANARCHISME IN DE S.A.T.

De fractie van libertair-esperantisten, welke tijdens het S.A.T.-congres te Aarhus werd gesticht, maakt voor haar publicaties gebruik van het blad "Senstatano". Dit blad wordt uitgegeven door anarchisten in Frankrijk.

De redactie is gevestigd bij zekere Marso, Rue Chatigny 44, Paris XII.

De leider van bovenbedoelde fractie voor Nederland is A.Breddels, Koningstraat 481 te Den Haag.

Vooral met Duitse geestverwanten wordt contact onderhouden.

PACIFISME IN DE S.A.T.

Gedurende het congres te Aarhus kwamen voor het eerst na de oorlog pacifistische esperantisten bijeen.

Door middel van esperanto willen deze pacifisten de vredesgedachte propageren.

De Algemene Jongeren Vredesactie verzoekt haar leden alle berichten, de Vredesbeweging betreffende, aan het bestuur door te geven.

SENNACIUECA ASOCIO TUTMONDA (S.A.T.)

(Bond van Natie-lozen).

by: 2019⁵

INLEIDING De S.A.T., welke vereniging in de eerste helft van 1947 opgericht is bedoeld als een ^{centraal} orgaan voor alle esperantisten-organisaties in de wereld. De vereniging wil geen onderscheid maken in nationaliteiten en beschouwt alle bewoners van deze wereld als één volk. Een der oprichters, de Mexicaan Lanti, is kortgeleden overleden. Het hoofdbestuur van deze organisatie zetelt te Parijs, Avenue Gambette 67.

Het orgaan, hetwelk door de vereniging wordt uitgegeven is genaamd Sennaciulo.

In Augustus 1947 werd te Aarhus een S.A.T.-congres gehouden. Aldaar bleek dat enkele extremistische organisaties in Nederland door middel van de S.A.T. hun ideeën wilde propageren in andere landen via Europa.

De op het congres aanwezige libertaire-esperantisten hielden een fractievergadering, waarop werd besloten een libertaire fractie in de S.A.T. te stichten. De taak dezer fractie is om middels esperanto een anarchistische internationale op te richten.

Een groep pacifisten zijn op bovengenoemd congres overeengekomen om, binnen het raam van de S.A.T., door middel van esperanto de vredesgedachte te propageren.

Ook door Communisten wordt de Bond van Arbeiders-esperantisten (Ned.Afd. van de S.A.T.) beant om berichten aan hun geestverwanten door te geven.

NOOT. Voor uitwerking van het bovenvermelde zie hierna.

BOND VAN ARBEIDERS ESPERANTISTEN.

Deze bond is te beschouwen als een sectie van de S.A.T. Het doel van de bond is om door het houden van vergaderingen en het geven van cursussen het Esperanto populair te maken onder de arbeidersklasse. Hierdoor denkt bovengenoemde bond een verbredering tussen de volkeren te kunnen bewerkstelligen.

Deze organisatie bestond ook reeds voor de oorlog en was bekend onder de naam: Federatie van Arbeiders Esperantisten. De leden van deze federatie waren veelal aangesloten bij de S.D.A.P., terwijl de meeste aanhangers van bovenbedoelde bond momenteel behoren tot de P.V.d.A.

Toch herbergt deze bond nog diverse C.P.N.'ers. Behalve het feit dat in 1946 werd geconstateerd dat enige bestuursleden in Den Haag en Utrecht lid zijn van de C.P.N., is inmiddels ook bekend geworden dat de uitgever van het blad Sennaciulo (Nederlandse uitgave) zeer communistisch is georiënteerd en tevens Secretaris is van de Afd. Rotterdam.

Uit een onderzoek is gebleken, dat een Nederlandse communiste G. ter Heege-Brilman, wonende te Amsterdam, tevens lid van de Bond van Arbeiders Esperantisten, als tussenpersoon fungeert voor Bulgaarse communisten (leden van de S.A.T.) die willen corresponderen met Duitse communisten (eveneens leden van de S.A.T.).

De redactie van het in Nederland uitgegeven blad Sennaciulo bestaat uit de volgende personen:

Uitgever: C. van Essen, wonende te Rotterdam, comm. georiënteerd.
Redacteur: B.P. Wels, wonende te Rotterdam, linkervleugel P.V.d.A.
Redacteur: L. Bannier.

Alle correspondentie voor dit blad moet worden gericht aan L. Bannier, kantoor S.A.T., Avenue Gambette 67 te Parijs.

^{Afdeling} De besturen van de Bond van Arbeiders Esperantisten ^{zijn} is als volgt samengesteld:

BOND VAN ARBEIDERS ESPERANTISTEN
(Berichten Juli 1946).

Afdeling Rotterdam

| | | |
|-------------|--------------|--------------|
| B.P.Wels | voorz. | P.v.d.A. |
| O.van Essen | <u>seer.</u> | <u>Comm.</u> |
| J.W.Prent | penningm. | P.v.d.A. |

Afdeling Groningen

| | | |
|--------------|--------------|----------|
| T.Puister | voorz. | P.v.d.A. |
| G.Minholts | 2e voorz. | P.v.d.A. |
| J.Schrage | seer. | P.v.d.A. |
| C.de Jager | 2e seer. | P.v.d.A. |
| A.M.Balkema | penningm. | P.v.d.A. |
| R.van Kempen | 2e penningm. | P.v.d.A. |

Afdeling Amsterdam

| | | |
|-----------|-----------|----------|
| A.Veen | voorz. | P.v.d.A. |
| W.F.Kruit | seer. | P.v.d.A. |
| J.Pouli | penningm. | P.v.d.A. |

Afdeling Den Haag.

| | | |
|---------------|-----------------|---------------|
| L.Sanderse | 1e voorz. | P.v.d.A. |
| D.Varkevisser | 2e voorz. | P.v.d.A. |
| P.Schwartz | <u>1e seer.</u> | <u>C.P.N.</u> |
| W.Wagner | 2e seer. | P.v.d.A. |
| C.A.de Gier | penningm. 1e | P.v.d.A. |
| G.A.Meester | 2e penningm. | P.v.d.A. |

Afdeling Utrecht

| | | |
|--------------|-----------------|---------------|
| H.A.van Dijk | voorz. | P.v.d.A. |
| R.H.Knip | <u>1e seer.</u> | <u>C.P.N.</u> |

P.Havers

| | | |
|-------------|----------|---------------|
| P.Havers | Be secr. | ? |
| J.Vanick | lid | <u>Comm.</u> |
| G.H.Koudijs | lid | P.v.d.A. |
| R.Vos | lid | <u>G.P.N.</u> |

ANARCHISME IN DE S.A.T.

De fractie van libertair-esperantisten welke tijdens het S.A.T.congres te Aarhus werd gesticht, maakt ^{voor haar} ~~haar~~ zijn publicaties gebruik van het blad "Sanstato". Dit blad wordt uitgegeven door anarchisten in Frankrijk. De redactie is gevestigd bij zekere Marsq, Rue Chatigny 44, Paris XII.

De leider van bovenbedoelde fractie voor Nederland is A. Breddels, Koningstraat 481 te Den Haag. Vooral met Duitse geestverwanten wordt contact onderhouden.

PACIFISME IN DE S.A.T.

Gedurende het congres te Aarhus kwamen voor het eerst na de oorlog pacifistische esperantisten bijeen. Door middel van esperanto willen deze pacifisten de vredesgedachte propageren. De Algemene Jongeren Vredesactie verzoekt haar leden alle berichten, de Vredesbeweging betreffende, aan het bestuur door te geven.

KABINET VAN DEN
MINISTER-PRESIDENT

Antwoord te richten aan den
Regeringscommissaris in Al-
gemeene Dienst.

Plein 1813 no. 4, Den Haag
U 5836b - C 56 - KH 1.

OPGELEED

's-Gravenhage, 1 November 1947.

Plein 1813, No. 4

BUREAU B

B-11-47

Volgno.

4 NOV. 1947

GEHEIM

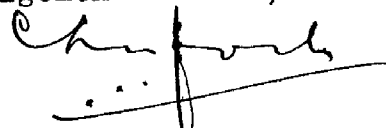
ACD/22795

Naar aanleiding van Uw brief dd.
17 Juli, B 14013 Geheim, deel ik U mede,
dat het mij niet mogelijk is geweest om
gegevens te verkrijgen betreffende de
"SENNACULO ASOCIO SIDEJO DE S.A.T." en
over L.BANNIER.

Ten aanzien van de "SENNACIECA
ASOCIO TUTMONDA" deel ik U mede, dat deze
internationale organisatie er een is met
een Esperanto-achtergrond, die zeer zeker
communistiche tendenzen heeft.

Het onderzoek is nog niet beëindigd
en tot dusver is het bovenstaande het enige
wat hierover is kunnen blijken. Mocht U
inmiddels nadere gegevens hebben verkregen,
zo zal ik deze gaarne vernemen.

De Regeringscommissaris
in Algemene Dienst,



Mr. C.L.W. Fock.

Aan de Centrale VeiligheidsDienst,
Javastraat 68,
's-Gravenhage.

16 October

7.

UITGEBOEKT

XXXX
XXXX

B.21900.

een.

IV. TZ.3.

GEHEIM.

V.K. ind. 24410

A.Vollegraaf.

Hierdoor heb ik de eer U afschrift van een censuurrapport te doen toekomen met verzoek mij te willen doen inlichten omtrent de politieke oriëntering, c.q. activiteit van de afzender A.VOLLEGRAAF, wonende Lange Hilledijk 203 te Uwent, waarbij ik tevens gaarne zijn volledige personalia zal vernemen.

L.H. Vree 203

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze:

J.G.Crabbendam.

Aan de Heer Hoofdcommissaris
van Politie,
te
AMSTERDAM.

Gedurende het S.A.T.-congres, hetwelk in Augustus te Aarhus werd gehouden, hebben de libertair-esperantisten een fractievergadering gehouden. Besloten werd tot het stichten van een libertaire fractie in de S.A.T. De taak dezer fractie is om middels esperanto een anarchistische internationale op te richten.

De fractie maakt gebruik van het blad "Senstatano", hetwelk wordt uitgegeven door anarchisten te Frankrijk.

De voornaamste figuur in Nederland is een zekere "Adriano", schuilnaam voor A. Breddels, wonende te Den Haag.

26 November 1947.

Aard v.h.stuk Soort correspondentie (V/O/T) CENSUUR- No.39393
 brief toegelaten post v RAPPORT Dd. 27-3-'47.

AFZENDER: GEADRESSEERDE: Datum(Cp.datum v.poststempel)
 A. Vollegraaf, Franz Knobloch, 13-3-'47.

Lange Hilleweg 203, Münchberg Ofr
 Rotterdam-Z. Mecklenreuth 49,
 U.S.Zone
 Duitschland.

Taal Esperanto Volgno.

Vorige rapporten: - 7 OCT.1947

ADRES:
 (Cp.plaats v.
 terpostbezorging)

Nadere behandeling van het stuk: Instanties, aan welke dit rapport
 vrijgegeven. wordt gezonden:

MP-MvBi-MvBui-DRG
 GB(3x)-GU (2x)

| Kantoor/Groep | Afd./Tafel | Censor | Controle | Datum, waarop gecensureerd: |
|---------------|------------|-----------|----------|--------------------------------|
| Asd | 4 | 3938/4010 | 4003 | 21-3-'47. |

ONDERWERP;

POLITIEK

BLIJZONDERHEDEN OVER DE ACTIE VAN DE S.A.T., VAN NEDERLAND UIT.

Vertaling:

Waarde vriend,

Ik heb de taak op mij genomen van vertegenwoordiger
 (bemiddelaar) van de S.A.T. voor onze afdeling en ik verzorg
 de verzending van "Sennaciulo". Dat is een hoop werk, want ik
 verzend maandelijks meer dan 3000 kranten.

w.g. A.VOLLEGRAAF.

Censorsnoot: S.A.T. is SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA, Wereldbond
 van Natieloozen. De hoofdzetel is gevestigd te
 Parijs. Het orgaan van de S.A.T. heet "SENNACIULO
 d-w-z- "De Natielooze".

In Augustus a.s. zal in AARHUS (DENEMARKEN) het
 internationale congres van de S.A.T. worden
 gehouden.

Typ.: RD.
 Coll.: dr.

| | |
|-----------|---------|
| BUREAU B. | |
| | |
| | 8-10-47 |

UITTREKSEL

Voor O.D. 781 Naam SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA

Origineel in P.D. 5121 Naam WELS, B.P.

Volg nr. Ag. nr. 21894 Aard van het stuk Censuurrapport

Afz. Datum 28-3-'47

" Waarde Kameraad,

In goede orde heb ik U brief van 22 Febr ontvangen.

Tot mijn leedwezen las ik het overlijden van kd. Puff, want ik veronderstel, dat zijn verscheiden nadeling is voor de S.A.T. Doch laat ons hopen, dat de Duitse Esperantisten erin zullen slagen een arbeidzamen en bevoegden plaatsvervanger te vinden.

Over zijn dood zal een mededeeling verschijnen in "Sennaciulo" Over de medewerking aan "Sennaciulo" het volgende .

In de eerste plaats vestig ik er Uw aandacht op, dat een internationaal esperantoland alleen zijn doel zal bereiken, als er originele rapporten uit alle landen in verschijnen. Het moet zelfs beter geïnformeerd zijn dan de groote nationale kranten, die over bezoldigde reporters beschikken. S.A.T. heeft deze niet en is dus afhankelijk van de vrijwillige medewerking der leden .

Die medewerking is niet bevredigend. "ij ontvangen te weinig bijdragen uit de verschillende landen en vaak zijn de toegestuurde artikelen niet belangwekkend en taalkundig zeer onvolmaakt. Andere zijn niet met de schrijfmachine geschreven, die moet ik dan copieeren. Dat kost te veel tijd

De Esperanto-beweging in Duitsland begint zich na 14 jaren van stilzwijgen te manifesteren. Men zond ons reeds artikelen over Duitsland toe, die gedeeltelijk zijn verschenen in de kolommen van " Sennaciulo" Maar ik geloof niet, dat onze abonne's meer over de toestand bij U afweten, dan zij, die "Sennaciulo" niet lezen.

Ik weet; het is moeilijk om objectief en interessant te vertellen over het huidige leven in Uw land. Niet iedere Esperantist is journalist en in staat te schrijven.

Niettemin..., men doe tenminste een poging. Wij stellen dus geen prijs op de vertaling van het boek "Die Moorsoldaten" .Schrijf iets oorspronkelijks over het leven van de verslagen menschen, over hun tegenwoordigen zorgen, over hun geestgesteldheid, over hun oordeel aangaande de toekomst, over de algemeene situatie. U overdrijft niet, U schrijft waarschijnlijk objectiever en eenvoudiger zooals een gewoon mensch vertelt.

Ik hoop dat U mij begrijpt. Schrijf zoo, dat de buitenlanders het feit doorvoelen, dat wij allen menschen zijn, menschen met een ziel en met verwachtingen, menschen, gemakkelijk te beïnvloeden door demagogen, menschen, nog niet verstandig genoeg om de verzoeken van deze booze wereld te vermijden.

Vraag zoo noodig andere kameraden om hulp. Het spijt mij ~~zo~~, dat ik geen tijd heb om meer gedetailleerd te schrijven. Ik lijd steeds aan tijdsgebrek.

w.g. Bas Wels.

" Sennaciulo" heeft nu een andere drukker en zal weldra als orgaan van 8 pagina's verschijnen, met een aangename lettertype. Ik heb groote plannen, maar het papiertekort en de blokkering van buitenlandse geld zijn verschrikkelijke hinderpalen. Ik reken op Uw hulp.

Ik zal in " Sennaciulo" een advertentie plaatsen, met opgave van Uw adres.

Uitgetrokken door KdJ Afd./Sectie ACD 4 Datum 16-10-'47

UITTREKSEL

Voor O.D. ~~211~~ 781 Naam SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA
Origineel in O.D. 465 Naam BOND VAN ARBEIDERS ESPERANTISTEN
Volg nr. Ag. nr. 19535 Aard van het stuk
..... Afz. I.D. Rotterdam Datum 21-7-47

Omtrent de activiteit van Sennacieca-Asocio-Tutmonda is weinig bekend. Het is een organisatie, die zich ten doel stelt vriendschappelijke betrekkingen te onderhouden tussen alle wereldburgers, zonder onderscheid te maken tussen ras-politiek, geloof of nationaliteit.

Haar leden bestaan uitsluitend uit esperantisten. Van 2 Augustus tot 7 Aug '47 wordt door de S.A.T. een congres gehouden te Aarhus in Denemarken.

Uitgetrokken door KdJ Afd./Sectie ACD 4 Datum 16-10-'47

INLICHTINGDIENST.

ROTTERDAM.

I.D. No.717.

GEHEIM.

(K)

| |
|-------------|
| Volgno. ✓ |
| 23 JUL 1947 |
| ACD/19534 |

Uitvoerdienst

Rotterdam, 21 Juli 1947

NUMMER B

| | |
|---------|---------|
| Nummer: | |
| Datum: | 24-7-47 |

In antwoord op Uw schrijven No. BX 18010, d.d. 10 Juli 1947, betreffende "Sennaculo", wordt het volgende bericht:

"Sennaciulo" is het officiële orgaan van de vereniging Sennacieca Asocio Tutmonda, welke vereniging gevestigd is: 67 Avenue Gambette, Parijs 20.

Omtrent de Sennacieca Asocio Tutmonda wordt nog verwezen naar het dezerzijds schrijven I.D. No. 614, d.d. 21 Juli 1947, in antwoord op Uw schrijven No. B 16700, d.d. 4 Juni 1947.

Als uitgever van het blad treedt op Van Essen, Cornelis, geboren 3-8-1909 te Loosduinen, kantoorbediende, wonende te Rotterdam, Floretstraat No. 10.

van Essen, C., was vroeger S.D.A.P.er, doch is tegenwoordig communistisch georiënteerd. Hij is tevens secretaris van het district Rotterdam van de Bond van Arbeiders Esperantisten.

Als redacteuren treden op: 1. L. Bannier, nadere personalia onbekend. Correspondentie voor hem moet worden gericht aan het kantoor van de S.A.T. op bovengenoemd adres te Parijs. 2. Wels, Bastiaan Pieter, geboren 30-4-1897 te Rotterdam, los werkman, wonende te Rotterdam, le Wandeloorddwarsstraat No. 33.

Laatstgenoemde is sociaal-democratisch georiënteerd en zal vermoedelijk lid zijn van de Partij van de Arbeid.

Het orgaan "Sennaciulo" wordt aan alle leden van de S.A.T. toegezonden, doch is in Rusland verboden.

Het blad verschijnt maandelijks en een exemplaar van de maand Juli wordt te Uwer oriëntatie hierbij toegezonden.

Verzonden aan: Hoofd Centrale Veiligheidsdienst, Javastraat 68 te 's-Gravenhage.

19535 X
oo

SENNACIULO

OFICIALA ORGANO DE SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA

Asocia sidejo de S.A.T. kaj administrujo:

67 avenue Gambette, Paris 20
Redaktoroj: L. Bannier ĉe
S.A.T., Parizo kaj Bas Wels
la Wandeloorddwarstraat 33
Rotterdam.

Eldonejo de SENNACIULO:
C. van Essen
Floretstraat 10, Rotterdam-Z.

RAPORTO DE LA PLENUM-KOMITATO DE S.A.T.

ENKONDUKO

La partoprenintoj de la Kopenhaga Kongreso (aŭgusto 1939) estis apenaŭ rehejmigitaj, kiam eksplodis la dua buĉado tutmonda. Sekve, ne plu eblis plenumi la taskojn planitajn dum tiu Kongreso. ĉe ni ne plu havis la necesan liberon, pro la milit-stato, publikigi en Paris niajn du organojn: Sennaciulo k Sennacieca Revuo. Unu Plenum-Komitato (K-do Baro) soldatiĝis; alia (K-do Bartelmes, redaktoro) pro lia germana origino, estis internigata.

Antaŭ tiu situacio en Paris, K-do Bas Wels, C. v. Essen k aliaj Rotterdamaj SATanoj tuj konsentis prizorgi la administradon de la Asocio k la daŭrigon de S-ULO; aperis tiel sep numeroj, presitaj en Bruselo, poste en Hago, ĝis majo 1940, kiam la Hitleraj armeoj storme invadis Nederlandon k Belgion. (pri tiu periodo vidi ankaŭ la rubrikon Sennaciulo).

Pro eventuala sieĝo k bombardado de Paris, la P.K. estis savita la havajdon de la Asocio. Ĝi tamen ne sukcesis transporti foren ĉion, kion ĝi deziris ĉirkaŭ kontraŭ la detruado aŭ konfisko.

Plie la firmo kie laboris Kdo Bannier migris, junio 1940 al Lyon, kie li restis ĝis septembro 1942; li kunportis la plej gravajn k konservindajn arkivojn. — Restis do en Paris nur du PKanoj, Kdoj Avid k Glodo (Piron forestis dum pluraj semajnoj), k kelkaj SATanoj, kiuj, spite la danĝeron, preferis ne forlasi la metro-polon.

Fakte, kontraŭe al ĉies opinio, Parizo estis nek bombardita nek sieĝita; tamen profunde mallumaj k deprimaj estis la tagoj, kiuj sekvis la eniron de germanaj soldatoj en la urbo; dezertiĝis ĝiaj stratoj; kirliĝis la cerboj, untuj apatie, aliaj tumulte.

Nu, en septembro 1940, K-do Mejer ricevis unu mendon de libroj; tiu faktoro renaskis esperon ĉe li k, helpate de Kdoj k Piron, li malfermis la sidejon k tie deĵoris ĉiusabate por akcepti la Kdojn kiuj, malgraŭ ĉio, deziris praktiki nian lingvon.

De sabato al sabato pliiĝis la nombro de vizitantoj ĉe la „salono de Sinjorino Desat“....., tiel estis bapte nomita la oficejo de SAT, en la korespondado, por eviti la scirolemon de germanaj k francaj ĝenantoj. Cirkulero informis la Kdojn en

la pariza regiono. Krom malnovaj SATanoj venis ankaŭ entuziasmaj junuloj ne infektitaj de la nacieca propagando; kelkaj el ili fariĝis la plej viglaj aktivuloj de nia movado. Oni instruis esperanton en kluboj de junulargastejoj kies membroj ne submetiĝis al la tiamaj mastroj. Oni interŝanĝis informojn pri la internigitoj k pri la militkaptitoj; oni parolis pri estonto, pri paco; tie oni sin sentis hejme for de la furiozanta militismo, kvazaŭ en edeno. Fojon tamen, aŭtune 1943, ni juĝis prudenta resti for de la ejo dum unu monato, ĉar du el niaj junaj Kdoj estis arestitaj. Ili estis ekzilitaj al koncentrejo en Germanio; la afero ne havis sekvojn por ni, tamen malkvietiga estis la alarmo.

Komence de 1943 ni dissendis komunajn Leterojn (2-paĝoj) al ĉiuj francaj SATanoj k al kelkaj en Belgio. Aperis sep leteroj. Relegante hodiaŭ la kolekton ni miras pri nia tiama aŭdaco, ĉar ja ni tie skribis pli ol sufiĉis por tiri la atenton de la Gestapo germana aŭ franca; multaj personoj konis koncentrejojn, kiuj malpli kritikis la militismon ol ni en tiuj Leteroj.

Post la „liberigo“ de Paris, ni publikigis la Bultenon de SAT-Amikaro, ĉiumonate ĝis kiam, januare 1946, Kdo Bas Wels reprenis la redakcion k trovis la kvanton de papero necesa, por presigi S-ulon; la unua numero portis la titolon „Bulteno de SAT“, poste „Kosmopolito“. (De tiam la Bulteno de SAT-Amikaro refariĝis la organo de la franclingvia LEA, nomita SAT-Amikaro).

En januaro 1945, la pariza SATanaro renormaligis jene la konsiston de la P.K.: malnovaj anoj, Kdoj Banie, Glodo, Piron, — novaj anoj, Kdoj Andreo, Dazun, Mejer; Ĝi tuj dissendis Manifeston al ĉiuj landoj poŝte trafeflaj, por sciigi ke SAT transvivis la militon k pretas reaktiviti.

Diversaj estis la ejoj al tiu Manifesto; la granda plimulto el la membroj aprobis ĝin; kelkaj, kiuj ankoraŭ doloris pro la freŝaj perfortoĵoj de la naziistoj, malfavore kritikis ĝian formon; pluraj miris ke SAT ne ŝanĝis sian idealon kiu, laŭ ili, ne plu estis aktuala.

Male ni pensas ke la milito k ankoraŭ pli ties sekvoj pravigas la originalan idealon de SAT. Ni restas konvinkitaj ke la

grandaj problemoj kiuj perturbas la Homaron, estas solveblaj nur per la sennacieca kulturo k strukturo proponataj k praktikataj de S.A.T. Ne evitebla la tria mondmilito (ne aboleblaj la soci-klasoj, ĝis kiam la Socio ne staros sur sennacieca bazo).

Certe en tiu epoko, kiam vundoj estis ankoraŭ malfermaj, kiam dum sep jaroj silentis la voĉo de SAT, estis ne facile redakti manifeston kiu trafus ĉies aprobon. Mondmilito ne nur detruas fizike sed ankaŭ moralaj fortoj penege akiritaj, tendencas droni en la ŝtormego. Ĉu pro tio sendi banalan komunikon sensukan, senidean, kiu vekus nenian esperon ĉe la malkuraĝigitaj K-doĵ?

La nepra devo de la P.K. estis fari firmam alvokon por daŭrigo de la SAT-laboro, alvokon spegulantan la idearon, kiun tiu P.K. devis varti laŭ la deĵoro de la lastaj kongresoj. Nur alvoko tia estis akceptebla, pro ĝia sennacieca formo, de ĉiuj esperantistaj proletoj, kiam ajn naciecon la sorto estu doninta al ili.

Kvankam la naciismo estas ĉie pli akuta ol iam ajn, la idealo de SAT „krei ĉe siaj membroj eksternacian sent pens - k agad - kapablon“, trovas pli favoran akcepton ĉe la esperantistoj. Ĉie, depost tiu ĉi milito, la mondismo progresas ĉe ĉe la regantaj medioj.

Ekde oktobro-novembro 1944 ni do rekontakitis kun la „ekstero“: Belgio-Britio-Ameriko; kun Nederlando nur en 1945. Tiam, k ankoraŭ nun, la vojo estas riĉa je dornoj k baroj; tiuj, kiuj inter ni, depost 27 jaroj, postenas ĉe SAT, asertas ke la funkciado de universala asocio estas nun tute alia ol antaŭ 1939: multe pli peza, nekompareble pli komplika ol la administrado de „nacia“ organizo, kies merkato k klientaro estas kompakta, homogena, mallarĝa, facile trafefla. Sekve de la milito ĉio, sur la skalo tutmonda, estas haosa, k tiu stato reefikas sur la funkciadon de nia Asocio.

En nia laboro ni renkontas malfacilojn el diversaj specoj; ni resumu ilin:

— internacia poŝta-trafiko ne ankoraŭ normala; malrapida (2 monatoj el Argentino) necerta k multekosta; ankoraŭ rompita kun Hispanio, Japanio k Sovetio;

SUPER LA DETRUENDAJ LANDLIMOJ S. A. T. FLIRTIGAS SIAN STANDARDON

„kontrabandista“ korespondado kun Germanio; persista severo de la cenzuro (Germanio, Aŭstrio, Polio, Bulgario ktp.) kiu kelkfoje retrosendas aŭ konfiskas la leterojn; leteroj k pakoj perdiĝas, precipe la gazetoj sub banderoloj, en proporcio ne kompareble pli alta ol en 1939.

— arkaika dogano, kies regularo estas tiom rigida k konfuza ke fakte ne eblas eksporti aŭ importi pli ol du libroj samtempe sen kolizii kun la dogano; tiu mezepoka servo regas en ĉiuj landoj, en Francio kiel en Ĉekoslovakio, en Nederlando kiel en Britio; foje la pakajo kuŝas plurajn semajnojn ĉe la doganejo, k kiam fine la varo estas liverata, la sinsekvaj esploroj k manipuloj difektis la librojn. Ni havas en Stokholmo stokon da SAT-libroj relativa gravan, sed ni hezitas pri ties ekspedo al Paris, ĉar ni timas la intervenon de la dogano, kiu postulus altan imposton. Kaj la Bruselo de „Leteroj de Lanti“ ni venigas el Bruselo nur guton post guton.

— kapitalon ni havas en deko da diversaj landoj, sed la post-militaj ediktoj pri la movado de la devizoj estas tiaj, ke praktike ne eblas ĝiri tiun monon nek al Parizo, nek al Roterdamo. Ni konfesu tamen ke pluraj landaj perantoj sukcesis en siaj lertaj klopodoj, plej ofte per rimedoj ne tre ortodoksaj. Certe ni povas eluzi surloke la akumuligintan kapitalon; tion ni jam faris, sed tio devigas nin al mendo, kiu ne respondas ĉiam al nepra neceso.

— tiu ĉi lasta malfacilo komplikas terure la tenadon de la kontoj. Ekzemple: la Dana LEA deziris pagi al SAT; nu, ĝi donis la monon al la Dana neŭtrala Ligo, kiu havis krediton ĉe la neŭtrala Nederlanda Asocio, k tiu ĉi pagis al nia peranto en Rot. — Argentinio sendis ĉekon al nia svisia peranto, k tiu ĉi ĝiris al SAT, Paris. Kaj ĉe ĉiu etapo de la pagado, ni devas konverti la sumon en la monon de la lando; okazas ne malofte ke ĝirinto kalkulas laŭ kurzo tute alia ol nia. Ĉekoj el Meksikio en funtoj anglaj, ĉe nederlanda banko, — el Argentinio en svisiaj frankoj ktp..... Kaj ne ĉiam la Roterdama aŭ Pariza banko lasas al ni la monon; ĝi postulas..... paperon kiun ni ne havas; ni ne hontas krei ĝin artifice, sed la procedo foje fiaskas, k tiam la ĉeko estas resendata al la fonto, por plua enketo. Nu, sufiĉas, vi jam komprenis en kio ni baraktas!

Pro tio ne eblas ke ni prezentu bodiaŭ ekzaktan bilancon. En aprilo ni sendis cirkuleron al niaj perantoj k al kelkaj klientoj por kompari iliajn ciferojn kun niaj. Nur post tiu komparo ni konos precize nian aktivan. — Dume ni sciigu ke la spezoj en Paris estas periode kontrolataj de du aŭ tri parizaj SATanoj (ekster la P.K.) kiuj ĝis nun trovis ĉion en ordo.

P.K. de S.A.T.

Raporto pri la agado de la Roterdama Komitato 1939 - 1940

Kiam en septembro 1939 eksplodis la 2a mondmilito kaj la agado de la P.K. en Parizo ne plu estis ebla, kelkaj k-doĵ en Roterdam turnis sin al Parizo kun la propono

transpreni provizore la taskon de la P.K. Kvankam ni sciis, ke ankaŭ al Nederlando la milita danĝero minacas, ni tamen ne sciis pli bonan solvon, konsciante, ke la danĝero estis same granda por ĉiuj eŭropaj landoj!

El tiu iniciato rezultis, ke en Roterdam fondiĝis provizora komitato konsistanta el la k-doĵ B. Wels, C. van Essen kaj A. v. d. Pols, kies unua tasko estis informi la membrojn kaj mem akiri la necesajn informojn por kiom eble plej baldaŭ ripari la rompitan kontakton. Tiucele ni sendis al ĉiuj konataj adresoj cirkuleron kun la peto informi nin kaj en oktobro aperis la lasta numero de S-ulo, eldonita de la Parizaj k-doĵ, kiu komunikis pri la ŝanĝo.

En tre mallonga tempo ni sukcesis rekontakti kun la membraro kaj jam baldaŭ komencis alflui la kotizoj. Jam en novembro ni sukcesis reaperigi S-ulon, kiu poste ĝis majo 1940 regule aperis ĉiumonate en eldonkvanto de proks. 7000 ekzempleroj.

En la kadro de niaj klopodoj kiom eble plej baldaŭ normale funkciigi la organizan aparaton ni decidis daŭrigi la eldonadon de romanoj en kunlaboro kun F. L. E. Aperis en tiu tempo la verkoj „La Lanternisto“, „Judoj sen mono“, „La batalo de l' vivo“ kaj „La vojoj estas nekonataj“, kies eldono, malgraŭ la milito, fariĝis granda sukceso.

Ĉar aranĝo de kongreso ja ne estis ebla ni okazigis referendumon per kiu la membraro povis aprobi aŭ malaprobi la kandidatojn, kiujn proponis la Roterdama SAT-rondo kiel membrojn de la nova P.K. Ili estis la k-doĵ B. Wels, C. van Essen, A. v. d. Pols, F. H. Koppenjan, A. Vollegraaf kaj k-ino E. Prent-Moon. Neniu malaprobo envenis.

La diversaj taskoj en la komitato estis jene dividitaj: B. Wels, redakto de S-ulo kaj prezido de la kunveno; C. v. Essen, korespondado, administrado de la membraro, gazeto kaj libroservo; A. v. d. Pols, financoj.

Ekzaktajn ciferojn pri financoj kaj membronombro ni ne plu havas, sed ni povas diri, ke malgraŭ la tre malfavoraj cirkonstancoj ni ĉiufanke sukcesis. La membronombro konstante kreskis, la gazeto regule aperis kaj la librovendado floris.

Ĝis en majo 1940 la milito trafis ankaŭ Nederlandon kaj malebligis ĉiun aktivecon! Jam antaŭe ni korespondis kun la peranto en Argentinio kaj en aprilo 1940 ni sendis al Buenos Aires kopion de nia membrarlisto kun instrukcio kiel agi se Nederlando trafiĝos en la militon. Por ne endanĝerigi niajn membrojn ni detruis la membroadministradon kaj parton de la arĥivoj; la monon kaj la librostokon ni sukcesis savi tra la bombardoj kaj teroro.

C. v. E.

PLENŬM-KOMITATO

Kiel jam dirite, la P.K. de S.A.T. konsistas el Kdoĵ Andreo, Bannier, Glodo, Mejer, Piron. — Kdo Dazun eksciĝis en decembro 1946, pro la pezo de lia posteno ĉe la franclingva L.E.A., SAT-Amikaro.

Principe la P.K. kunvenas ĉiumonate, — pli ofte se necesas. Fakte, ekster tiuj kunvenoj, la P.K.anoj renkontiĝas ĉiusabate ĉe la SATEjo.

Pro motivoj facile kompreneblaj, la artikolo 11 de la Statuto ne estis aplikata; sed venontjare, kiaj ajn estu la cirkonstancoj, ni reguligos la pozicion de la P.K.

GENERALA KONSILANTARO

Pro la samaj kaŭzoj ne funkciis la Ĝ.K. deposed 1939. Ni ĵus entreprenis korespondadon kun la iamaj Ĝ.K.anoj cele al revivigo de tiu instanco.

S.A.T.-OFICEJO

Ĝis novembro 1945 K-do Bannier tenis preskaŭ sole la sekretariadon; li oferis la tutan tempon kiun lasis lia panakira profesio..... tre ofte pli! Tiam ni dungis K-inon Marcela, kiu deĵoris nur kvar horojn potage; ŝi malsaniĝis en novembro 1946, ĝuste kiam alluis la kotizoj; laciĝa vintro por K-do Bannier, kiu portis preskaŭ la tutan ŝarĝon. — En marto 1947 ni dungis K-don Kotro; li deĵoras konstante, sub la gvido de Bannier kiu, malgraŭ tio neniel reduktis sian penadon por SAT!

De monato al monato pliiĝas la laboro ĉe SAT; jam nun K-doĵ Bannier k Kotro ne sufiĉas; multaj taskoj fendaj estas ellasitaj pro manko de..... brakoj k tiu manko estus ankoraŭ pli profunda se, en Roterdamo, K-doĵ C. v. Essen, Vollegraaf, k.a. ne prizorgus la etiketojn por nederlando k la ekspedon por ĉiuj landoj. Tiu riesufiĉo koncernas la propagadon (ekspedo de specimenoj al adresoj ĉerpitaj el esperantaj gazetoj), kiel la eldonojn (selekto, kribo, korekto de manuskriptoj), kiel ankaŭ la administradon (starigo de metoda kontado, kiel ĝi ekzistis ĝis 1939). Nekredebla la nombro de leteroj, kiuj venas ĉe SAT! Ĉiutage 8—10 respondojn, foje longajn. Plimultiĝas precipe la poŝtaĵoj el Germanio k Aŭstrio; la tieuloj soifas je kontakto kun la esperantista „ekstero“, por ili malpermesita deposed pli ol dek jaroj! Kaj baldaŭ aldoniĝos la vendo k ekspedo de la Plena Vortaro, de Kandid, de Leteroj, de Zamenhof, ktp.....

L.E.A.-KOMITATO

K-do Piron, Paris, kiel reprezentanto de la P.K. estas prezidanto de la L.E.A.-Komitato. — Sekretario K-do W. F. Krut, Vier Heemskinderenstr. 53-3, Amsterdam W. — Ĝis nun 3 cirkuleroj estis sendataj al la anoj de la Komitato.

GÖTEBORG A KONVENCIO

La P.K. opinias ke la Konvencio estas pli necesa ol iam ajn. Por la bona funkciado de la L.E.A.-Komitato, la respektivaj taskoj de SAT k de la L.E.A.oj, devas esti klare difinitaj k ambaŭflanke aplikataj amike k bonvole.

En 1946 la franclingvia L.E.A., SAT-Amikaro, akceptis la Konvencion.

REDAKCIO

Komence de majo, K-doĵ Bas Wels k C. v. Essen venis al Paris por kontakti kun la P.K.anoj. Dum tiu renkontiĝo montriĝis ke ĉe niaj du Roterdamaj K-doĵ la pensoj k planoj pri la estonto de la Asocio tute similas al tiuj de la P.K.

(daŭrigo sur paĝo 4)

PROPONOJ AL LA S. A. T.-KONGRESO EN AARHUS

Prezentitaj de

W. F. Kruit, A. F. van Haren,
C. van Essen kaj Bas Wels.

I. La kongreso de SAT decidas komisi al la plenum-Komitato subteni la klopodojn por fondi „Internacia Centra Komitato” kiu, ne enrudante sin en la internan vivon de la diversaj asocioj kaj ne endanĝerigante la organizan kaj ideologian liberecon de la apartaj grupigoj, okupu sin pri tiuj taskoj kaj entreprenoj, kiuj posedas komunan gravecon por ĉiuj esperantistoj, sendepende de ilia politika aŭ religia starpunkto.

II. La kongreso de SAT, konsiderante, ke SAT kiel supertendenco, klasbatala kaj emancipa asocio esperantista prezentas fidindan kaj elprovitam bazon por la PER-esperantista agado de ĉiuj esperantistoj, adeptantaj ian socialistan tendencan, alvokas ĉiujn unuopajn socialiste-cajn esperantistojn individue aliĝi al SAT kaj alvokas ĉiujn laboristajn kaj kontraŭ-kapitalistajn esperanto-asociojn aliĝi al la LEA-Komitato de SAT kaj akcepti la Gotenborgan-Konvencion.

III. La kongreso de SAT, konsiderante, ke la demando pri ekzisto aŭ neekzisto de la persona dio ne estas science aŭ filozofie decidita kaj opiniante ke ĉiu membro de SAT devas por si mem decidi pri tiu ĉi demando, deklaras, ke la Statuto de SAT neniel malpermesas aŭ malebligas la aliĝon de personoj pro ilia privata kredo aŭ nekredo, se tiuj konsentas lojale observi la supertendencan kaj kontraŭ-kapitalistan starpunkton de SAT.

IV. La kongreso de SAT, opiniante, ke la laboroj de LEA-Komitato de SAT posedas multan utilon por la kunagado de la diversaj LEA-oj kaj por la internacia POR-laboro, konfirmas sian antaŭmilitan decidon pri starigo de LEA-Komitato kaj aprobas la helpon de la Plenum-Komitato por la restarigo kaj refunkciigo de la LEA-Komitato.

Propono de de Bruin

La 20a kongreso de SAT, opiniante, ke por diversaj celoj (klopodoj ĉe oficialaj instancoj, enkonduko de Esp.o en la lernejoj, aplikado de Esp.o en la scienco, aranĝo de statistiko kaj bibliografio, ktp.) tutmonda instanco reprezentanta la tutan esperanto-movadon estas necesega, petas la Plenum-Komitato kunlabori al la efektiviĝo de tia instanco kaj partopreni en ĝiaj laboroj.

G. P. DE BRUIN,
SATano 670.

Motivigo.

Kvankam ni, SATanoj, por la sukceso de Esp.o en laboristaj rondoj apartan, memstaran organizadon de lab. esp-istoj en lokaj, landaj kaj tutmonda organizoj opinias necesa, tio — laŭ ni — tamen ne signifas, ke ni por celoj lingvaj, propagandaj kaj movadoj, ne volas kunlabori kun altitendencaj kaj sentendencaj (neŭtralaj) esperantistoj.

Estas fakto, ke ni ĝis nun, ne multe

okupis nin pri aferoj, kiuj koncernas la tutan movadon, sed ĉu ni agis prave? Ni ja ne devas esti sekto, kiu laboras nur sur limigita propra kampo, apartigite de la cetera esperantistaro. Estas ja multaj aferoj ekster nia propra laborista movado, kiuj estas gravaj por ni.

Ni ĝis nun tute ne partoprenis en la agadon de la Lingva Komitato kaj Akademio. Kompreneble ne temas pri reprezentado de grupoj aŭ tendencoj en niaj lingvaj institucioj, sed ĉar ankaŭ en niaj vicoj troviĝas lingvo-spertuloj kaj ĉar ni ne povas aprobi la neagadon de tiuj institucioj, estas dezirinde ke ankaŭ ni povu influi ilian konsiston kaj agadon. Klopodoj ĉe oficialaj instancoj, ĉe internaciaj organizoj por la enkonduko de Esp.o ĉe la instruo, por aplikado de Esp.o en la scienco, ktp. estas gravaj ankaŭ por ni. Ĉu ili ne efikas pli multe, se ilin entreprenos la tuta esperantistaro? La forto de la tuta movado se ĝuste kaj bontaktike aplikata efikas pli ol tiu de unu el ĝiaj partoj.

Ĉe nia propagando utilas al ni ankaŭ sukcesoj de Esp.o sur nelaborista kampo. Atingaĵoj kiel la esperanto-poŝtmarkoj, reklamiloj de foiroj kaj komercistoj, gvidiloj fremdultrafikaj, ktp. servas ankaŭ al la disvastigo de Esp.o ĉe la laboristoj. Kial do ni ne kunlaboru — sen malutilo por nia propra afero — ankaŭ sur ĉi tiu kampo, por pligrandigi la tiurilatajn sukcesojn?

Oni do komprenu bone; ni ne deziras deflankigon de niaj ĝisnunaj principoj; temas nur pri utiligo de ĉiuj ebloj por progresigo de nia lingvo kaj la plifortigo de nia movado.

Rimarkoj de la P.K. de S.A.T.

La kongrespropono de K-do de BRUIN entenas du ĝis nun malsimilajn punktojn. Unu rilatas la propagadon, la alia la praktikon.

1) - Klopodoj ĉe oficialaj instancoj, Enkonduko de Esp-o en la lernejoj: estas pure propagandaj aferoj.

2) - Aplikado de Esperanto en la scienco rilatas al la praktikado de Esperanto.

Laŭ la spirito de la statuto de S.A.T. k de la Goteborga Konvencio, la punkto unua rilatas al taskoj rezervataj al la L.E.A. oĵ k al la L.E.A.-Komitato, ĵako de S.A.T.

Pri punkto 2. Kvankam SAT celas nun al la utiligo de Esp-o por la interesoj de la laborista klaso, la P.K. opinias ke ĝi povas tamen kunlabori kun monda instanco por la plenumo de tiaj laboroj k similaj.

Tiu instanco ekzistas, jam de post 1905 t.e. la Lingva Komitato k ĝia Akademio. Necesas nur kompletigi tiujn instancojn, laŭ la projekto farita de D-ro Zamenhof en 1905, projekto provizore forlasita de Zamenhof por komplezi al la francaj naciemaj Esperantistoj k samtempe konservi la unuecon en la movado.

La P.K. opinias ke por kompletigi la ĉefan instancan de Esperanto necesas aldoni al ĝi du fakojn:

a) LITERATURA KOMITATO, kies taskoj estos:

1. zorgi pri la pureco de la lingvo en la

eldonataj verkoj,

2. prizorgi la statistikojn k bibliografiojn,
3. rekomendi k konsili al la verkmuldoj k.t.p.

Tiu komitato povas esti kreata per la kunfandigo de la komitatoj jam funkciantaj en nacia kadro.

b) EKZAMENA KOMITATO, kreota ankaŭ per la kunigo de la naciaj organismoj en tutmonda unuo.

Unuvorte, krei nenion novan, sed vivigi, unuecigi, sennaciecigi tion, kio jam ekzistas naciece.

La P.K. de S.A.T. pretas labori laŭ direktivoj, kiuj respektos la mondan k Sennaciecan karakteron, kiun havas nia asocio de ĝia fondiĝo.

Se reformoj estas nepraj en la Esperantista movado, ili estu enkondukitaj laŭ racia k serioza plano, — ne aspekti kiel reformoj momentaj. Nia movado posedu mondajn instancojn, kies decidoj aŭ konsiloj povas esti akceptataj de la tuta esperantistaro. Alie! ne necesas ŝangi ion.

PRI INSULTVORTOJ.

El Bielefeld (Germanio) ni ricevis jenan leteron.

Tre estimata samideano!

En la Sennaciulo No. 3 - 1947 mi trovas sub paĝo 2 jenan frazon:

„..... Malamo al la boŝoj parolas pli laŭte ol saĝo.....”

Kaj kiel rimarko de l'Red.: „.....france „boches”: fi-vorto uzata de francoj (ne ĉiuj) por nomi la germanojn sendistinge. Tiu termino celas esprimi la plej aĉajn ecojn k kapablojn de homoj.

Versajne germanoj uzas analogan epiteton pri la francoj!”

Por korekti ĉi tiun eraron, mi povas certigi vin, ke en la germana lingvo analoge epiteto ne ekzistas por niaj francaj najbaroj. Dum la unua mondmilito mi estis kiel soldato en Francio. Neniam mi aŭdis kompareblan esprimon. Kaj la kaŭzo? Nu, nek mi, nek miaj kamaradoj konis malamon kontraŭ la francoj. La germana popolo ĝenerale ne emas je malamo kaj pro tio ne sentis la bezonon krei tian epiteton. Er mia nacilingvo mi konas nur unu kompareblan esprimon por unu popolo: la poloj. T.e. en nia lingvo „Polak” anstataŭ „Pole”, Esperante „polako”. Escepte de tiu esprimo, mi konas nenion alian.

Eble vi ĝustigos la eraron en la Sennaciulo.

Ciam samideane via

D-ro ERNST HAPPE.

Samideano Happe permesu al ni unu rimarkigon. Estas fakto, ke unu popolo estas pli insultema ol la alia, sed tiu insultemo ne estas kriterio pri la amplekso de la malamo al alia popolo. Cetere povas esti, ke la Francoj havas pli da motivoj insulti (k eble malami) la Germanojn ol estas inverse. Samideano Happe pripensu tion, nur por eviti ke estigos ĉe li la ideo, ke la Germanoj estas pli bonaj ol la aliaj. (Red. B. W.).

(daurigo de paĝo 2)

Restas tamen la diabla distanco inter Parizo kaj Roterdamo: tio ĝenas la rilatojn; ekzemple ne eblas al la P.K. publikigi urĝan komunikon de S-ULO, ĉar devas esti en Roterdamo, jam la 15-an tagon de l'monato, la teksto de la numero aperonta en la sekvonta numero. La konsekvenco de tiu regulo estas ke teksto atinginta la P.K. post la 10-a ne povos aperi en la numero de la sekvonta monato, precipe se temas pri artikolo, kiu nepriĝas konsulton al la membroj de la P.K. — Tion oni bone notu por eviti postulojn neplenumebajn aŭ protestojn vanajn.

Eldonoj

Pro la motivoj jam skizitaj en la Enkonduko de tiu ĉi Raporto, nia eldonkapablo estas ege bremsata; en pluraj landoj ni akumulis kapitalon, sed ni ne rajtas ĝin eksporti; k ankaŭ okazis ke, kie ni havas monon, tie ne eblas trovi paperon, aŭ inverse.

Tamen ni ne restis inertaj; spite grandajn malfacilojn ni faris, dum tiu jaro, paŝojn pozitivajn:

Plena vortaro:

A) **dua eldono:** la lastajn ekzemplerojn ni vendis en 1945. En januaro 1946 ni kontraktis kun firmo en Meksiko, por reprodukti la libron per la Ofset-(foto)-procedo. Ni ekspedis por la fotado du ekzemplerojn, kiuj estis al ni..... resenditaj de la poŝto post 6 monatoj.

En julio 1946 ni rompis kun la Meksika presejo, ĉar intertempe nederlanda SAT-ano, profesia eldonisto, propramove sin proponis por entrepreni la aferon. Ni do allasis al li ĉian liberon por kontrakti kun nederlanda firmo. En decembro 1946 li havigis al ni provaĵojn de ĉiuj folioj fotitaj. La libron oni promesis por januaro, poste por februaro, k tiel..... ĝis junio. Diversaj estas la motivoj de la sinsekvaj prokrastoj; nun, komence de junio, kulpas la bindisto, kiu tamen promesis akceli la laboron.

Tiu eldono kaŭzis al ni multe da ĝenoj k penadoj; nekredeble kiomfoje ni devis respondi al protestantaj mendintoj. Tiu sperto estu rebato al la K-doj kiuj, senpripense, miras pri la „malvigleco“ de SAT en eldonoj, k kiuj inkludas konkludi ke rutino k inertece regas ĉe la SAT-oficejo.

Ni do bedaŭre ne povas ankoraŭ fiksi la aperadon, k per cirkulero ni informos la mendintojn.

Dume mankas al la nova generacio de esperantistoj tiu verko nepre necesa por funde posedi la lingvon; plie suferas la reputacio k la interesoj financaj de la Asocio.

B) **tria eldono:** iniciatita de Kdo Lanti, ĝi estos ilustrita k ĉirkaŭ 1.000-paĝa! Ĝin preparas Profesoro Varingien, helpata de kolektiveto de fakuloj, kies lingvokono k kompetento estas elprovitaj, ĉiu en difinita branĉo. La verkado de tiu manuskripto estas laborego el granda apenaŭ pensebla por laiko. Pasos ankoraŭ monatoj ĝis kiam komenciĝos la kompostado;

Kandid (de Volter, traduko de Lanti): ni ĵus mendis en Britio, Ofset-reproduktion de tiu klasika libro, kies unua eldono tiel

rapide vendiĝis, dank'al la famo de la aŭtoro, k al la kvalito de ties traduko.

Leteroj de Zamenhof: prof. Varingien, ĝuas la feliĉon teni kolekton de tre valoraj leteroj de Z., kiuj rilatas al la tiel nomate franca periodo. Tiu trezoro de Z-ajoj, estos certe bonakceptata de la tuta esperantistaro, la maljunaj kiel la junaj. Riciĝos la kolekton k faciligos ties legadon la komentoj k rimarkoj de Varingien. Ĝi presiĝas ankaŭ en Britio.

Roza Luksemburg (de H. Roland Holst) ni projektas la eldonon de tiu fama libro. La tradukojn de Kdo Bas Wels ni legas.

Jarlibro: la unuan parton de la manuskripto ni sendis al la presejo, en Britio, komence de aprilo, — la duan parton (Adresaro) nur ĉirkaŭ la mezo de majo. Peza laboro: ĵus antaŭ la ektaĵo, venis samtempe 700 adresoj el Germanio; tio ege komplikis la preparadon. Ni esperas ke ĝi estos preta antaŭ la kongreso. Ĝi entenos la adresojn de ĉiuj membroj, — escepte de kelkaj kiuj petis la nepublikigon. Ĝin ricevos, el Britio, ĉiuj SATanoj pagintaj la 1947-kotizon.

Insignoj: elkerpiĝis nia provizo. Ni provis mendi en Ĉekoslovakio, sed la prezoj estas ankoraŭ pli altaj ol en Francio. Ni do decidis mendi en Germanio por uzi la tiean kapitalon.

Rilatoj kun Sovetio

Iu SATano kvazaŭ kulpigis nin pro tio, ke ne eblas al la Esperantistaro korespondi kun Sovetio! Ĉu utilas defendi nin kontraŭ tiu facilanima akuzo? ni ne kredas. Tiu K-do tro taksas la povon k la influon de nia Asocio! Ni ankaŭ ŝatus re-rilati kun niaj sovetiaj K-doj, k nedubeble tiuj ĉi havas la saman deziron; tion pravas la letero, el Tula, kiun publikigis Heroldo de Esperanto en sia numero de la 1. majo 1947. — Ĉu la kritikanto mem provis korespondi kun siaj iamaj amikoj en Sovetio? La vero estas ke la Plenum-Komitato de S.A.T. skribis al la sovetia Ambasadoro en Paris, por atingi ke niaj membroj rajtu korespondi, sed ĝis hodiaŭ la Ambasadoro ne respondis!!

Sennacieca Solidar - Servo

Ĝi celas helpi al la malsatantaj SAT-anoj en Centra Eŭropo, sed ne estas permesate ekspedi al tiuj landoj pakojn super unu kilogramo, eĉ nenion al Germanio. Sekve ni devis uzi vojojn malrektajn, nome la komplezemon de francaj aŭ usona SAT-anoj, kiuj deĵoras ĉu profesie ĉu soldate en Germanio k en Aŭstrio.

Krome, en la okcident-eŭropaj landoj la nutraj-artikloj ne abundas, k estas tre malfacile fari pakojn kun plenuita enhavo.

Tial en februaro 1947 ni komisiis SAT-anon **Ralph . Bonesper** (461 West 44th Street, Apt. 5.D., New York-18, N.Y.) por kontakti kun la fama firmo C.A.R.E., kiu prizorgas la liveron, en la plej bonaj kondiĉoj, de pakegoj da nutraĵo en Germanio (escepte en la sovetia zono kiu ne akceptas la importon de tiuj pakoj) en Aŭstrio ktp.....

La enhavo de ĉiu pakajo valoras 20 dol., tamen kostas nur 10 dol. Ĝia livero

estas garantiata.

Ĝis la 23 de majo 28 pakoj estis ekspezitaj al SATanoj aŭstriaj k germaniaj. Pliiĝos la amplekso k akceliĝos la ritmo de la ekspedoj.

Tiu solidarkaso estas subtenata per donacoj el ĉiuj landoj; neniel ĝenas la malpermeso ĝiri monon al Usono. Ĉe niaj usona, argentina, brazilia perantoj alfluas la kotizoj k la libropagoj; tiun monon ni simple disponigas al la servo Bonesper; la SATcentro (Parizo) reakiras tiun elspozon per la donacoj kiuj fluas ĉu al Parizo-Roterdamo, ĉu al la landaj perantoj en Eŭropo.

Per speciala cirkulero ni vokis al la SATanoj en Ameriko, norda k suda. Ĝis la 23. de majo (do post tempo relative mallonga) Bonesper ricevis jenajn donacojn: K-do Mark Starr 20 dol., — Bonesper 10, — Th. Weder 5, — H. G. Schatz 5, — G. Gabor 5, — S. Hardis 1, — Falgier 5, — Asoc. Esp. de Rio de Jan. 7, — Dormont 5. — entute 63 dol. Krome Th. Weder deponis ĉe Bonesper 25 dol. kiel pagon por estontaj mendoj de libroj.

En Parizo, de post la 15 februaro 1947 (ni viŝas la antaŭan periodon) ni enspezis 1.425 ff, al kio aldoniĝas 1.070 ff, la saldo de la Servo, kiun prizorgis Kdo Petro Jayer, ĝis antaŭ nelonge, en la kadro de SAT-Amikaro. Por senbalastigi la kolonojn de Sennaciulo, la Bulteno de la franca LEA „SAT-Amikaro“ konsentis publikigi la nomojn de la francaj donacintoj.

Niaj vokoj en S-ULO instigis K-dojn en Svedio, Danio, Nederlando, Britio, Usono al sama bonfaro privata.

Ni akcentas pri la karaktero de nia Solidarkaso: ĝi estas absolute sennacieca; ĝi pretas, laŭ sia povo, helpi al ĉiuj malsatantoj, kia ajn estu ilia nacieco, — sub la sola kondiĉo ke ilia ideologio ne kontraŭu la principojn de SAT.

P.K. de S.A.T.

Frakcioj en S.A.T.

PACISTAJ K-doj, atentu!

Ĉe l'Aarhus'a Kongreso estos finaragata la Pacista frakcio en S.A.T., jam prilaborita dum la Kopenhaga-1939, kie kolektiĝis pli ol 60 aliĝoj diverslandaj.

K-do **Rofo**, komisiita tiurilate de S.A.T.: Amikara P.F., insiste petas tiujn aliĝintojn k ankaŭ la ceterajn K-dojn, kiuj eksentas intereson pri la temo, bonvoli denove sin turni al li kun listoj da aprobantoj, sugestoj k raportetoj pri la paca movado en la respektivaj landoj.

La adreso estas: **Rofo**, Villa Georges, Pierrefitte, (H.P.) Francio.

ATENTU!

Pro libertempo de niaj kuntablorantoj **SENNACIULO** ne aperos en aŭgusto. Kompense vi ricevos pli ampleksan septembran numeron.

DE CARA REGNO AL SOVET-UNIO

II.

Ni jam diris, ke Sovetio en la unuaj kvin jaroj de sia ekzisto devis plenumi gigantan batalon eksteren k internen. La konstanta danĝero donis al la politiko tre radikalan karakteron. La ŝtato estis la posedanto de la produktoj k de la tero: la agrikulturaj produktoj do devis esti liverataj kontraŭ fiksitaj prezoj al la ŝtato, kiu plenumis la distribuadon de ili. La internacia komerco — nun tre malgrava — tute transiris al la ŝtataj organoj. Sed la terkulturistoj ribeladis kontraŭ tiu deviga vendo al la ŝtato k intence tenis la rikolton malgranda. Krom tio la ŝanĝo de la grandbienoj al memstaraj bienetoj kaŭzis per si mem jam gravan reduktion de l' produktaro. En la urboj k ekster ia terkulturaj regionoj oni terure malsatis.

Lenin komprenis, ke estas necese anstataŭigi la „militkomunismom per metodo, kiu per pli longa k malpli rekta vojo kondukas al la alsciigo de l' produktoj. En 1922 la libera merkato restariĝis k tiel la agrikulturo k la industrio ekhavis du sistemojn: la komunisma-kolektiva k la kapitalisma. La ŝtatan adproprigon de la terproduktoj oni anstataŭigis per imposto naturafa; kion la terkulturisto rikoltas krom tio li rajtas vendi sur la libera merkato. La agrikulturaj entreprenistoj, la „kulakoj“, ree fariĝis grava faktoro, kvankam oni povis moderigi ilin per punoj k ekzilo. Flanke de tio la kolektivaj agrikulturaj entreprenoj (Kolhozoj) k la ŝtataj (sovhozoj) daŭrigis la funkciadon k plivastiĝadis per la komunisma propagando. Tiu periodo de la N.E.P. daŭris ĝis 1927. Post tio oni rapide likvidis la tutan kulakaron: en 1931 pli ol la duono el la 12.800.000 rusaj agrikulturaj entreprenoj estis jam unuigitaj je kolhozoj. Pro la meĥanikigo la agrikultura produktaro daŭre kreskis, tiel ke oni nur malmulte bezonis la sistemon „kapitalisman“.

Post la morto de Lenin (1924) du tendencoj en la rusa komunismo komencis la finbatalon pri la potenco: Stalin ĉe la unua, Trocki ĉe la alia flanko. La unua ne kredis pri baldaŭa mondrevolucio; Stalin do celis al la konstruo de nacia komunismo. Sed Trocki opiniis, ke mondrevolucio nepre necesas por la kreado de aŭtentika komunismo en Sovetio; izolita la komunismo degenerus en ŝtatan hegemonion k burokratismon, k krome la nacio ne povus sukcese defendi sin kontraŭ eventuala atako de la komunaj kapitalismaj grandpotencoj. Kompreneble ekzistis pli da opini-diferencoj inter ambaŭ viroj.

Trocki perdis tiun batalon kontraŭ Stalin: unue oni ekzilis lin al Alma Ata en Centra Azio, post tio li vagadis tra la mondo k troviĝis daŭre en vivdanĝero. En Meksikio liaj malamikoj fine sukcesis murdi lin (1940). Sed konstante liaj k similaj ideoj reaparis ĉe aliaj gvidantoj de la Unio kun la rezulto, ke sekvis multaj ekziloj k ekzekutoj. (Zinovjev, Kamenev, aŭgusto '36; Radek, Sokolnikov, januaro '37, k aliaj).

En 1927 Stalin povis komenci la aplikadon de siaj ideoj koncerne la konstruon de ekonomie k milite forta sovet-ŝtato. Komenciĝis la periodo de la kvinjarplanoj (1927—1937), kiu estis tre interesa.

Rilatoj kun eksterlando post la oktobra revolucio de 1917 apenaŭ ekzistis. Precipe la franca burĝaro suferis grandan malprofiton, tial ke la Rusoj ignoris la carajn ŝtatsuldojn. La alianco de la Kaukaziaj petrolfontoj — sen ajna kompenso — rezultigis la malamikecon de la potenco „Shell“, kies ĉefo estis Henri Deterding. Nur du aliaj izolitaj ŝtatoj baldaŭ serĉis kontakton kun Moskvo: Germanio k Turkio. Estis Rathenau, kiu kun la Rusoj faris la traktaton de Rapallo (1922); nur iom poste sekvis la faŝista Italio kun komerca kontrakto; Kemal Paŝa estis la tria en la vico. Sed tiu subteno malmulte helpis al Sovetio, kiam ĝi intencis modernigi sian agrikulturon k do bezonis multajn maŝinojn. Por tio Stalin bezonis eksterlandan kapitalon k eksterlandajn teknikistojn. Li do serĉis kontakton kun la Okcidento k unue sukcesis ĉe la ministro Mac Donald de 1924, kun kiu li faris komercan traktaton. En 1928 li subskribis la Kellogg-pakton, estis agnoskata de Usono kun celo averta al la adreso de Japanio, aliĝis en 1934 al la Ligo de l' Nacioj k aranĝis unu jaron poste defendan interligon kun Francio. Tamen la eksterlanda financa helpo al Sovetio ne estis multe grava: per la eksporto de greno k petrolo Sovetio devis pagi k tio estis tre malfacila precepte post 1929, kiam la agrikulturaj produktoj daŭre malplivaloriĝis. La Rusa proletaro pro tio duoble suferis: ĝi devis laboregi por pligrandigi la produktaparaton k ĝia vivnivelo restis terure malalta. Al la disvolvigo de la trafikreto, de la minoj k fabrikoj oni devis oferi la unuajn fruktojn de l' evoluinta produktado.

Rusio posedis en 1913 pli ol 11 milionojn da industriaj laboristoj; en 1936 la nombro estis 25,8 milionoj. En industriaj grand-entreprenoj laboradis en 1913 preskaŭ 2,8 milionoj da laboristoj, en 1936 7,7 milionoj. Krom tio oni sukcesis ĉe la fino de tiu periodo transloki la fokuson de la rusaj bazo-industrioj al la Uralo, malproksime de la nesekuraj limoj okcidentaj, k eĉ neatingebla por aviadiloj. Tiel Sovetio povis elteni la invadon de junio 1941; la perdo de tuta Ukrainio ne povis perturbi la rusan militaparaton, ĉar ĉe la Azia limo ĝi restis la posedanto de netuŝebla bastiono. K tiel la glora venko de Stalingrado povis iĝi kvazaŭ la turnpunkto en la dua mondmilito. (Daŭrigota) A. Pl.

LA EKONOMIA SITUACIO EN BRITIO

La nuna ekonomia stato de Britio estas malfacila. De 1939—1945, la britoj devis subigi ĉion al la celita venko en la milito; normalaj eksportoj ĉesis; k eĉ necesiĝis vendi ĉiujn akciojn ktp. tenatajn eksterlande, por helpi pagi la militkostojn. Antaŭ la milito, la procentaĵo, ricevita per

NI REKOMENDAS!

La jenajn librojn ni forte rekomendas al vi, ĉar ili havas multajn bonajn kvalitojn. La lingvo estas modela, la enhavo tre interesa, la aspekto bela k la prezo por la nuna tempo ridinde malalta. Vi nun menuu k la grupoj pligrandigu sian stokon. Ne forgesu, ke ni bezonas monon por eldoni novajn verkojn.

LA SENLINGVULO de V. Kolenko. El la Rusa lingvo modele tradukis M. Sidlovskaja. Interesa romano pri la aventuroj de Rusa kamparano, kiu forlasis sian landon por serĉi sian feliĉon en Amerikon. Nur bindita havebla. 2.90 gld. aŭ 135 fr. 212 paĝoj.

FONTAMARA de J. Silone. Temas pri la faŝismo en Italio k la maniero per kiu Silone scias vekti nian scivolon, estas majstra. Bindita 2.90 gld. aŭ 135 fr. Broŝurita 2.50 gld. aŭ 115 fr.

HOMOJ EN MILITO de Andreas Latsko. Tradukis Karlo Minor. La libro konsistas el diversaj apartaj rakontoj el la milito. Latsko estas granda artisto k Minor sperta esportisto. Havebla bindita (2.90 gld. 135 fr.) aŭ broŝurita (2.50 gld. 115 fr.) Ĉiuj prezoj plus afranko.

Menuu ankoraŭ hodiaŭ ĉe SAT en Parizo aŭ R-damo aŭ ĉe via landa peranto. La kvanto ne estas granda, do rapidu!

la aluditaj akcioj, ebligis importadon; nun, ĉar mankas tiu procentaĵo, multe pli da varoj devus esti eksportataj por ekvilibrigi la nacian ekonomion. La situacio eĉ pli malboniĝas pro la manko de karbo en Britio. Oni ne plu povas eksporti karbon nek produkti sufiĉon por certigi seninterrompan funkciadon de la fabrikoj.

La solvenda problemo estas: kiel pligi la produkto-kvanton de eksporteblaj komercaĵoj por kompensi la necesajn importojn.

Portempe, nutraĵo, krudaj materialoj, maŝinaro kc. estas aĉetataj pere de la monpruntoj de Usono k Kanado. Tiuj kreditoj tamen, plimalpli frue elĉerpiĝos, do, efektiva rimedo devos esti trovata; se ne, la vivnivelo de la brita popolo nepre malaltiĝos. La Laborista Registaro proponas solvi la problemon per jenaj rimedoj:

1) Alproprigo al la ŝtato de la bazaj industrioj, por ke oni povu efike reorganizi ilin. Jam de 1.1.47 la ŝtato ekposedis la minindustrion.

2) La registaro altrudos pli efikan organizadon al la ceteraj industrioj, k donos monhelpon rilate al la instalado de pli moderna maŝinaro.

3) La laboristoj laboros kiel eble plej streĉe.

4) La registaro malmobilizos el la armeo ktp plian duonmilionon da viroj, k

5) la servoj de ailandanoj estos utiligataj laŭeble.

La laborpartio staras antaŭ tre malfacila tasko. La reakcio malhelpas.

B. B. B. (18.081)

En la febr. no de „S-ulo“ k-do M. de Waard skribis tre interesan artikolon: „Ĉu esperanto estas facila?“ Ĉar li skribis multon pri kio mi samopinias, mi volonte apogos liajn vidpunktojn.

Ĉu instruisto ekscias, ke esp-o enhavas kelkajn malfacilojn por komencantoj ne konantaj aliajn fremdajn lingvojn. Ekz. oni ne facile lernas la korelativajn tabelvortojn, la diferencon inter igi k igi; sed speciale malfacila estas la akuzativo. Ĉi-lasta fakte estas la plej grava propagando kontraŭ esp-o. La lernantoj neniam komprenas, kial helplingvo, kiun oni priskribas, kiel multe pli facilan ol la naciaj lingvoj, en tiu grava punkto nepre devas esti pli malfacila. En tuta norda, okcidenta k sudokcidenta Eŭropo, en tuta Ameriko, en Aŭstralio oni havas lingvojn sen akuzativo. En tiuj lingvoj oni povas kompreni unu la alian sen uzo de akuzativo. (Oni simple metas la subjekton antaŭ la verbo k la objekton malantaŭ ĝi). Kial do esp-o nepre devas resti mezepoka lingvo en tiu rilato? Kial la laboristoj ne ribelas, kial ili toleras tian sensencaĵon? Kial la esp-revuoj estas tiel konservativaj, ke ili ne enpresas artikolojn skribitajn en senakuzativa lingvo? Mi skribis multajn artikolojn sen akuzativo — en revuoj redaktataj de mi! Mi nun demandas la redaktoron de „S-ulo“: Ĉu vi rifuzas enpresi artikolon sen akuzativo? Se li respondas „Jes“, tio signifas, ke la k-do malpli kleraj rilate al la gramatiko ne rajtas skribi en nia revuo. Kiom multaj esp-istoj lernas la uzon de la akuzativo en la frazoj: Ili elektis lin reĝo (sen -n), mi aŭdas vin sopiranta (sen -n) k „Mi aŭdas la muzikon dissendatan el Romo“ (kun -n). La kompatinda lernanto devas lerni tiajn regulojn.

Sed kompreneble la instruisto devas ribeli. Li devas diri: Esp-o estu komprenilo, ne gramatika labirinto kiel la latina lingvo. Ne estas en la intereso de la instruisto, ke kelkaj el la lernantoj rezignos pri la instruo, tial ke la reguloj de esp-o estas tro malfacilaj. Mi do simple diras al miaj lernantoj: „Tiu akuzativo estas sensencaĵo. Ni tute ne okupas nin pri ĝi. Mi skribis multajn artikolojn en senakuzativa lingvo, k tiam kiam mi partoprenas en diskutoj, ni neniam uzas la -n kaj oni tuj komprenis min.“

Mi ankaŭ tute samopinias pri la „Plena gramatiko“ de Kalote k Varingien. Fakte estas terura libro. Mi posedas detalajn gramatikojn pri angla, franca, hispana, germana k aliaj lingvoj. Kaj kvankam tiuj lingvoj estas multe pli malfacilaj ol esp-o, la gramatikoj, eĉ se ili estas por progresintoj, estas malpli ampleksaj. Por uzi „Plenan gramatikon“, oni devas lerni multajn terminojn, ekz. adjekto, epiteto, suplemento, komplemento, determinato ktp. Mi lernus multe pli da esp-o, se mi havus alian gramatikon. Ĉu ekzistas alia detala gramatiko por progresintoj? Do, donu al mi la nomon.

La plimulto de laboristoj sopiras al senklasa socio. Sed esp-o konservanta la akuzativon fakte dividas siajn adeptojn en klasojn: La „kleruloj“ kiuj komprenas

Majo 1947

La plej natura interrilato inter la tri faktoroj de la ekonomia vivo estas, ke la homo laboras por gajni monon k ke li aĉetas per la mono la ĉiutagan panon. Tio validas por ĉiuj landoj, kie la ekonomia sistemo baziĝas sur sana fundamento. Sed por Germanio la hodiaŭa situacio havas alian aspekton. Post la forigo de la malbenita reĝimo k la disfalo de Germanio en kvar zonojn la iama germana monsisistemo ruiniĝis. La mono perdis la valoron, kio klare evidentiĝas el la fakto, ke ne estas eble aĉeti ion en la eksterlando per germana mono. Interne de Germanio malaperis la centra registaro k kun ĝi institucio, kiu povus porti la ŝarĝon de la tutŝtataj ŝuldoj. Tio signifas faktan bankroton de la germana monsisistemo. Jure oni ne deklaris la bankroton. Sed ĉiu scias, ke la nuna financa situacio estas nur transa k ke la kompetentaj aŭtoritatoj planadas reformon de la monsisistemo, ke la reformoj alportos gravan senvalorigon de la mono. Sed oni ne scias nek la detalojn nek la tempon de la reformo. Nun regas haosa necerteco kun

rekte uzi la akuzativon k la granda plimulto de la epistoj, kiuj neniam lernas rekte apliki la -n, ĉar iliaj gepatraj lingvoj en tiu rilato — estas multe pli simplaj ol la tre simpla mondlingvo! La naciaj lingvoj kreas ankaŭ klasdividojn per siaj malraciaj ortografioj. Sed ni ne deziras klasojn, ni deziras, ke ĉiuj epistoj povu skribi artikolojn en la revuoj.

Ni deziras demokration. Do, for la akuzativon!

Poul Moth

Noto de l'Red.: Al supra ni rimarkigas jenon, esperante ne esti konsiderataj de P.M. k a. pledantoj por forigo de l'akuzativo, kiel „maldemokratoj“: 1) Zamenhof merv longe k konsciencie eksperimentis sian projekton k antaŭ publikigo k kontrolis ĝin same skrupule post longjara praktikado; ni ne kredas, ke oni povas reciproci lin voli komplezi la ĵintelektulojn; estas pure lingvaj motivoj, kiuj rekomendigis la konservadon de l'akuzativo. 2) Ne forgesu, ke la akuz. servas ne nur por signi rektan komplementon, sed indikas ofte direkton aŭ anstataŭas prepozicion; tiuj ebloj igas esp-on eye fleksebla, k la akuz. donas al la frazo esp-lingva nepre klaran aspekton. Ĉi tiuj avantaĝoj elviŝas la penon de l'studento. Al laboristo neniam estos malutila balasto tia cerba streĉo, kiu akcelas logikan pensadon, senton pri lingva analizo. 3) Redakcio de „S-ulo“ neniam rifuzos publikigi enhave valoran artikolon pro lingvaj malkorektaĵoj. Ja estas redaktora tasko korekti la manuskripton laŭ lingva k stila vidpunkto. Sekve la akuzativ-pekuloj neniel bezonas timi, ke la red. pro tiu kialo malakceptos verkaĵon. Sed la red. aliflanke estas ligita per kongresaj decidoj (ekz. en Vieno, 1925) al la uzado de laŭfundamenta lingvo k jam pro tio ne povas allasi la rompado de fundamenta k esenca gramatika regulo.

ĉiuj ĝiaj konsekvencoj funebraj.

Tiuj, kiuj havas monon, povas aĉeti per la mono tion, kion oni ricevas per la oficialaj aĉetiloj (kartoj de la distribusistemo). Krom tio estas malmultaj varoj k servoj akireblaj per mono. La manĝaĵoj riceveblaj per mono k per la oficialaj aĉetiloj sumas proksimume 800—1200 kaloriojn. Aparte de tio la mono utilas nur por tramveturado, fervoj-vojaĝoj, lupago de la loĝejo (por tiuj, kiuj estas felikaj posedantoj de loĝejo, kio dependas de la hazardo) k kelkaj aliaj varaĵoj. Ne haveblaj por mono estas vestaĵoj, ŝuoj, mebloj, eĉ ne najloj aŭ ĉemizbutonoj. Sed estas grava fenomeno, ke la mono havas du valorojn. Ĝi havas unu valoron en la oficiala aŭ lauleĝa merkato k alian valoron en la senleĝa aŭ nigra merkato. En la oficiala merkato unu pano de 1.500 gramoj kostas RM —55. En la nigra merkato la sama kvanto de pano kostas RM 30.— Do, la numera rilato inter la aĉetpovo de la mono en la du merkatoj estas rilate al pano proksim. 55 : 1.

La manĝaĵoj riceveblaj per oficialaj aĉetiloj sumas 800—1.200 kaloriojn, tio signifas kvanton, kio eĉ ne sufiĉas laŭ sciencistaj spertoj por homo, kiu tute ne laboras k eĉ ne movas sin. Do, tiuj kvantoj finfine nepre rezultigas en la morto de la tielaj nutrituloj. Plue, ĉio homo, kiu havas la naturan vivemon, devas klopodi manĝi ion plu. La plej simpla elirvojo el tia vivdanĝero por la monhavulo estas la nigra merkato. Alia elirvojo estas la laboro kun rekompenco en nutriloj. El tio sekvas, ke la vivo estas ebla nur per kontrauleĝa agado.

Supozante, ke laboristo gajnas unu markon pohore k laboras 8 horojn po tage, li gajnas por unu tago 8 markojn. Se oni pripensas, ke unu marko pohora estas alta salajro (k el tio ankoraŭ estas pagenda imposto, socialaj kotizoj ktp.), oni rimarkas, ke la laboristo devas labori proksimume, kvar tagojn por povi aĉeti unu panon de 1.500 gramoj en la nigra merkato.

Tiaj faktoj havas la konsekvencon, ke neniu ŝatas nuntempe la oficialan formon de la laboro, ĉar ĝi konsumas la energiojn de la senfortiĝinta korpo, ĝi ne donas la eblecon poste satiĝi k estas rekompencata nur per senvalora mono. Do, la laboro perdis sian naturan sencon. Ĝi ne plu garantias la vivon. En kelkaj kazoj ĝi nur malgrandigas la distancon inter la momenta mizero k la minacanta morto per malsato.

La mono en Germanio tute perdis la tradician rolon. La rolon, kiu havis la monon, havas nun cigaredoj, vino ktp. — Per cigaredoj k vino oni povas aĉeti ĉion. La metiistoj plejparte nur laboras por tiuj klientoj, kiuj donas al ili tabakon, manĝaĵojn ktp. Multaj homoj, kiuj havas kapitalon k kiuj povus labori intence ne laboras, elirinte de la prava konsidero, ke nelaboranto pli bone povas transvivi la malsat-katastrofon ol la laboranto. Estas vero, ke la leĝoj faras diferencon (daŭrigo sur paĝo 8)

20-a KONGRESO DE SAT

2. - 7. aŭgusto 1947

9-a komuniko.

Karaj gekongresanoj! Jen nia lasta antaŭkongresa komuniko. Jam aliĝis nun 534. kaj certe vi komprenas, ke la mal-facilaĵoj iĝas pli kaj pli grandaj, sed ni provos ilin venki, sed en tio vi kunhelpu.

Zorge sendu vian aliĝilon, kaj nepre plenigu ĝin rilate loĝadon, ĉar alie ni ne povas garantii al vi loĝadon. Ni almenaŭ rezervos al ni la rajton meti vin en amasloĝejon, kie vi mem kunportu dormsakon aŭ littolajon kaj lanan kovrilon.

Do esploru, ĉu vi jam sendis tiajn sciigojn al ni. Vi havas ankoraŭ 14 tagojn por tion prizorgi. Sed certe ni ne povos havigi al vi hotelon, tial tiuj, kiuj ne sendis sciigon al ni kunportu dormsakon.

Ni en „Folkeferie“ aranĝis komunan loĝadon por 180 personoj. Estas ĉambroj por unu kaj pluraj personoj. Ankaŭ estas amasloĝejoj kie vi nur kunportu littolajon. Estas litoj kaj lanaj kovriloj; la prezo por unu tranokto tie estas 2,00 kr. Certe ni devas uzi tiun amasloĝejon anstataŭ la grupaj ĉambroj, ĉar montriĝis, ke oni ne povas havigi al ni tiom da grupaj ĉambroj, kiom ni deziras.

La malĉara amasloĝejo estos en lernejoj, kie nur estos matracoj. Do ĉi tie vi bezonas mem kunporti kovrilojn. La prezo tie estas 1,00 kr. ponokte.

En „Folkeferie“ oni ankaŭ volas aranĝi komunan manĝadon, tiel ke oni povas mendi la tutan manĝaĵon tie dum la kongreso. Se oni tiel faras oni havos favorprezon.

Ĉe alveno al la urbo, vi tuj turnu vin al la akceptejo en la kongresejo, FOLKETS HUS, kiu malfermiĝas sabate la 2-an de aŭgusto je la 9-a. Por karavanoj venontaj al la ĉefstacidomo ni atentigas pri aŭŝo tuj antaŭ la stacidomo, kiu montras al vi la vojon al la kongresejo. La aŭtobusaj karavanoj mem trovi la vojon al la kongresejo en Amaliegade.

Tuj post alveno vi ricevos vian dokumentaron, enhavantan diversajn kongrespaperojn: kongreskarton, kongresemblemon, loĝejan karton, kongresan libron k.c. N.B. Memoru vian provizoran kongreskarton!

Por tendumantoj ni povas diri, ke la distanco inter la kongresejo kaj la tendaro estas 5-6 kmj.

FRANCIA KARAVANO: Kiu deziras, post la Kongreso veturi Francion (Parizon) pere de la Aŭtobusoj de la Francia Karavano? Ja kelkaj karavanoj intencas uzi, por reveni, alian rimedon ol la aŭtobuso: sekve, kelkaj sidlokoj estos disponeblaj! — Skribu tuj al Kino Simone Glodeau, 115 Bd. Aristide Briand, Montreuil s/Bois; (Seine), Francio.

JUNULOJ: Dum la Kongreso okazos fakkunveno de la Junularo. Ĉiuj gejunuloj ĝin partoprenu k preparu siajn sugestojn k.t.p. por la rekreo de Junula frakcio en S.A.T. Grupoj, elektu delegitojn k anoncu vin al la Kongres-Komitato. (Petro Jayer, Parizo).

Pri la programo vidu la junian n-roon de S-ulo. La ekskurso al „Himmelbjerget“ okazos per luita vagonaro kaj ŝipo. La prezo por la vojaĝo estos proksimume 9 dkr.

Memoru la disaŭdigon de la solena malfermo dimanĉe la 3-an de aŭg. je la 22.15-a (dana somertempo).

Certe nun sufiĉaj detaloj pri la kongreso, nur fine mi notu jenon:

Ni dankeme sciigas, ke ni kiel subvencio por la kongreso ricevis de k-do Abelardo Diaz 2 pes. arg., Jose G. Guirado 2 pes. arg., Sebastian Perez 5 pes. arg., 9 pes. validas 252 ff.

Pri enirpermeso de germanaj gek-do-joj ni povas menci, ke ni faris tion eblan, sed fine ni de la justicia ministerio ricevis la sciigon, ke tian permeson „oni“ ne povas doni. Ni forte bedaŭras tiun sintenon, ĉar volonte ni bonvenigus niajn germanajn gek-do-jojn en la vico de la sennaciecaj gek-do-joj.

Fine OKK promesas fari sian eblon por ke la kongreso sukcesu, sed ni petas pri la bonvolemo de niaj gek-do-joj, ĉar la laboro abundiĝas.

Do ni deziras al vi ĉiuj: Bonvenon al la 20-a kaj

GIS REVIDO LA 2-AN DE AŬGUSTO!

7-A LISTO DE ALIĜINTOJ

232. kino Gon Nijenhuis, Wernhout. 233-234. gek-do-joj Stierman, R'dam. 235. k-do Anton Kaljee, Zuilen. 236. kino Marie de Boer. 237. kino Jo Gorissen. 238. kino Rie Vader. 239. kino Dieuw Schoute (Wormer). 240. k-do de Haan, Rotterdam. 243. k-do Jan Coenelis Ran kj. 244. kino Ran, Rotterdam (Nederland). 245. kino Edith Weide, Rindum. 246. kino Tilly Carlsen, Aarhus. 247. k-do Paul Neergaard, Kopenhago (Danio). 248. k-do Oustland, Lille. 249. k-do Andre Blondiaux, Champigny. 250. k-do A. Chazal, Sain-Bel. 251. kino Jacqueline Grunberg, Boulogne. 252. kino G. Barbançon, Cambremer. 253. kino Rault, Cambremer. 254. k-do Albert Thiou, Tours. 255. kino Marie Josse, Loc Envel. 256. k-do Pierre Lochon, Paris. 257-258. gek-do-joj Lecoguic, Paris. 259. k-do Raymond Pitois, Asnières. 260. k-do Jean Tuffier, Boulogne-Billancourt. 261-262. gek-do-joj Hervouet, Puteaux. 263. k-do Andre Cadiou, Paris. 264. k-do Philippe Bouillard, Paris. 265. k-do Rene Bastide, Paris. 266-267-268. gek-do-joj Demolliens, Houilles. 269. k-do Johs Eide, Trondheim (Norvegio). 270. k-do Poul Moth, Kopenhago (Danio). 271-272. gek-do-joj Ossevoort, Amsterdam. 273. kino J. Schouten, Haarlem. 274. kino Anne Derlagen, Oostzaan. 275. M. Stokvis, Haarlem. 276-277. gek-do-joj Obbes, Hago (Nederland). 278. kino M. Blondiaux, Champigny. 279-280. gek-do-joj Coulon, Audincourt. 281-283. gek-do-joj Grandiere, Pantin. 284. k-do M. Guillot, Montargis. 285. kino Moulin, Villeurbanne. 286-287. gek-do-joj Rebouillat, Villeurbanne. 288. k-do Jean Duhourcq, Paris. 289-290. gek-do-joj Michaud, Pantin. 291. kino Dalquie, Pailhes. 292. k-do Guy Dejardin, Paris. 293-294. gek-do-joj Roy, Lyon. 295. kd- Marc Levin. 296. kino Wanda Godard, Lyon. 297. kd- Basman, Le Houlou. 298. kino Irene Cossard, Bobigny (Francio). 299. k-do Paul Törnkvist, Nynäshamn. 300. k-do Einar Ene-roth. 301. k-do Ernst Erlandsson. 302. k-do Erik Pettersson. 303-304. gek-do-joj Johansson. 305. kino Lilly Holmkvist, Malmö. 306. Henrik Karlsson, Kisa (Svedio). 307. k-do Th. Petersen, Korsør. 308. kino Marie Jørgensen. 309. k-do Karl Prins, Aarhus (Danio). 310. kino C. M. Major, London (Anglio). 311. k-do L. Friis, Aabyhøj. 312. k-do Arne Jensen. 313. kino Rosa Nielsen. 314. kino Agnes Jensen. 315. k-do Gerh. Mogensen. 316. kino

Ingeborg Jacobsen, Aarhus (Danio). 317. k-do W. Smith, Nelson. 318. k-do A. M. Smithson, Chalfont St. Giles. 319. k-do T. Sulsky, Harpenden. 320. k-do A. Macdonald, Cupar. 321. k-do M. Benckman, London. 322. k-do F. Maitland. 323. kino J. Taylor. 324. k-do L. Shipp, Southport. 325. k-do J. A. Halliday, Wirral. 326-327. gek-do-joj Frankland, Halifax. 328. kino C. Gullick, Eden-bridge (Anglio). 329. k-do Petro Jayer. 330. k-do Davidovic Davis. 331. kino Chapotot, Paris. 332. kino Marie Le Cognem Cournon. 333. kino Marcelle Gailler, Boulogne. 334. kino Madeleine Segnonoj, Argenteuil. 335. k-do Jacques Bannier, Paris (Francio). 336. k-do Johs. Christensen. 337. k-do Carlo Nielsen. 338. k-do Kaj Nielsen. 339. k-do Norman Bruun. 340. k-do Freddy Sørensen. 341. k-do Alfr. Mortensen, Aalborg. 342-343. ges-roj Jørgensen. 344. k-do P. Skyum, Aarhus. 345. k-do Ernst Petersen, Kopenhago. 346-347. gek-do-joj Thomsen. 348. k-do Th. Therkildsen. 349. kino Karen Hansen. 350. kino Meta Madsen. 351. k-do Willy Olsen, Aabyhøj (Danio). 352. k-do Roger Bourna-zel, Paris. 353. k-do Georges Laurent, Manduel. 354-355. gek-do-joj Paila, Nyons. 356. kd- Andre Sadier. 357. kino Georgette Cor-vot. 358-359. gek-do-joj Crette. 360. k-do Doucet. 361. k-do Pavond, Montargis. 362. kino Lucienne Piron, Paris (Francio). 363-364. kino Severinsen. 365. k-do Viggo Thom-sen, Skaade (Danio). 366. kino Nel Visser, Amersfoort. 367. k-do Arejan Piket, Gouda. 368. K-do A. v. Randwijk, Arnhem. 369. kino Adriana Oosterom, Maarssen. 370. kino H. W. v. Leeuwen, Zuilen. 371. k-do W. Kervezee, Rotterdam. 372. kd- Jan Tienkamp, Tolbert. 373-374. gek-do-joj Kwantes, Haarlem. 375-376. gek-do-joj Antis, Rotterdam. 377-378. gek-do-joj Noble, Rotterdam. 379-380. gek-do-joj Duij-venbode, Amsterdam. 381-382. gek-do-joj Hazeleger, Amersfoort. 383. kino A. ter Braak. 384. k-do O. Brandsma, Zwolle (Ne-derland). 385-386. gek-do-joj Teeuw, Gent (Belgio). 387-388. gek-do-joj Poort, Amers-foort. 389-390. gek-do-joj Postema, Hoek van Holland. 391. k-do J. Kram. 392. k-do S. J. Beket, Amsterdam. 393. k-do J. H. W. Kar-dolus. 394-395. k-do-joj Menen. 396. k-do M. Bezemer, Delft. 397. k-do F. C. Klijn. 398. kino J. Weizsm. 399-400. gek-do-joj Hilgers. 401. kino G. Veen. 402-403. gek-do-joj Ouden-hooven. 404-405. gek-do-joj ten Hagen. 406. k-do J. Koene. 407. kino Wies Charles-Maaszten, Amsterdam. 408. k-do A. C. Moer-man, Rotterdam. 409-410. gek-do-joj Frielinck, Alkmaar. 411-412. gek-do-joj Webzenius, Amersfoort. 415-417. gek-do-joj van der Starre. 418. kino Annie Reindersma, IJmuiden (Ne-derland). 419-420. gek-do-joj Bentzen. 421. k-do Erik Hansen, Aabyhøj. 422. k-do O. Jensen. 423. k-do M. Christiansen. 424. kino R. Hvidtfeldt. 425. kino G. Christensen. 426. k-do G. P. Hansen Elmstrup. 427. kino L. Skyum. 428. kino M. Westphael Jensen, Aarhus. 429. kino A. Petersen, Kopenhago. 430. k-do Alfr. Hensen, Højbjerg. 431. k-do H. P. Frodelund, Odense (Danio). 432. k-do Fritz Johansson, Malmö. 433. k-do Folke Rosen, Stokholmo. 434. k-do Martin Ljung, Ny-näshmn. 435-436. gek-do-joj Johansson. 437-438. gek-do-joj Karlsson, Boras. 439. k-do Ernst Andersson. 440. k-do N. Th. Tobiassen, Göte-borg. 441. k-do A. Jönsson. 442. k-do K. Lind-ström, Agnesberg. 443-444. gek-do-joj Rosell, Mälarsjöden. 445. kino May Abrahamsson, Lidköping. 446. k-do T. Larsson. 447. k-do R. Rasmusson. 448. kino Dagny Nilsson. 449. kino Stina Rasmusson, Malmö (Svedio). 450. kino P. Montagne. 451. kino P. Lefeuivre. 452. kino M. Marcier. 453. kino Fouensard. 454. k-do G. Blanc, Evreux. 455. kino Yvonne Derue, Cormeilles. 456. kino G. Lemonnier. 457. kino H. Durand. 458-459. gek-do-joj La-plante, Paris. 460-461. k-dinoj Prete. 462. k-do J. Dodinet. 463. k-do R. Linde, Chateau-renard. 464. kino M. Mary, Pavillon a/Bois. 465. kino Bachivilliers, Chalon s/Saone. 466. k-do S. Chachon, Chateaurnard. 467-468. gek-do-joj Guillou, Lanvollon. 469-470. gek-do-joj Tresorier, Berthelange (Francio). 471. k-do

(daurigo sur paĝo 8)

(daurigo de paĝo 6)
en la laŭkvanta distribuo de nutraĵoj inter la diversaj kategorioj de laborantoj, sed ili tute ne diferencigas la laborantajn kaj nelaborantajn gekonsumantojn.

Pro tio ĝenerale estas ŝatataj tiuj laboroj, kie la laborantoj aparte de la enmona salajro ricevas ion manĝeblan aŭ fumeblan, kio okazas ekz. en multaj laborejoj de la okupantaj aŭtoritatoj. La ĝenerala malŝato de la germana mono esprimiĝas ankaŭ en la alta kurzo de la usona dolaro k de la brita funto en la nigra merkato k en la retenemo de varoj. Neniu emas vendi ion por mono, eĉ ne tiujn objektojn, kiujn li mem ne bezonas. La komercistoj amasiĝas varojn, ĉar ili volas savi siajn kapitalojn, kion ili laŭ ilia opinio tre facile povas atingi per la retenado de la varoj ĝis la momento, en kiu la monaĉo de hodiaŭ estos anstataŭigata per valora k stabila mono.

En ĉi tiu epoko, en kiu la mono estas ĝenerale malestimata k la varoj treege ŝatataj estas tre stranga fenomeno, ke sekve de la oficiala malpermeso de prezaltiĝo la produktkostoj de la plej gravaj elementoj de la ekonomio, nome ŝtalo k karbo, estas pli altaj ol la vendprezoj. Tiu fenomeno emfazas bone la vere haosan staton de la ekonomia vivo k leĝaro.

En la nuna malsat-katastrofo estas ŝajna absurdajo, ke multaj terkulturistoj ne povas ricevi laboristojn por la terkulturo. La leĝoj ĝenerale ne permesas la pagadon de la laboro per varoj. Aliflanke multaj homoj principe ne laboras, se ili ricevas nur monon por la laboro. Por forigi tiun senordan staton, oni oficiale nun komencis heziteme doni al la laboristoj krom la monsalajron ankaŭ premiojn en varoj (manĝaĵoj). Tre konata en ĉi tiu direkto estas la premi-sistemo de la Ruhr-ministoj. Kompreneble ĉiuj laboristoj volas havi la samajn avantaĝojn. La laboristoj ricevas unuloke varojn, kiujn ili mem povas utiliĝi, aliloke ili ricevas ankaŭ varojn, kiujn ili povas uzi kiel ŝanĝ-objektojn.

La rolo de la mono ĉiam pli k pli malaperas. La homoj de Germanio marŝas malantaŭen en la direkton de primitiva ekonomia stato komparebla kun tiu de la antikveco k sovaĝaj gentoj, kiam varoj estis pagataj per varoj.

Neniu en Germanio vidas elirvojon el tiu katastrofo, kiu tre klare k sendube rezultigas la malrapidan sed certan pereon de plenkreskuloj k infanoj.

Neniu havas ajnan esperon, ke ia potenco en la mondo alportos helpon ĝustatempe. TONDRO, Frankfurt a. M.

PAGU VIAN KOTIZON!

Tiuj, kiuj pagis la S.A.T.-kotizon nur por la unua duono de 1947, nun nepre pagu la reston. Al tiuj, kiuj malatentas tion, ni ne povas sendi la gazeton. Aliĝante nun al S.A.T., oni pagu duonjaran kotizon, kiu validas ĝis la fino de tiu ĉi jaro. Ni esperas, ke ree multaj k-doĵ trovos la vojon al S.A.T. K se la S.A.T.-anoj klopodas varbi por nia organizo, tiu espero sendube realiĝos. Varbu dol

Diversaj Komunikoj

Sennacieca Solidaro *)

Koncerne mian avokon al sennacieca solidaro en la n-ro de marto, mi sciigas vin, ke la kondiĉoj por sendi paketojn al Aŭstrio iom ŝanĝiĝis. Oni nun devas sendi ilin al la deponejo de la sekcio „Intendanco“ de la Ruĝa Kruco. Leeghwatereplein 27, Den Haag, kun la adresoj (skribu klare!) de la sendinto k la adresato. La transportkostoj nun sumiĝas 3 gld, kiujn oni per registrita letero, kune kun la tabelo de l' enhavo, devas sendi al la supre menciita adreso. Vi do ne pagu per alia maniero!

Ankaŭ sur la ŝarĝatesto menciui la ĝustajn nomon k adreon de la adresito. Sur la koverto la vortojn: **Paketo Aŭstrio**.

Vi povas sendi paketon nur dum la du lastaj semajnoj de ĉiu monato. Plie vi petu cirkuleron al la Ruĝa Kruco.

J. C. KRIES.

Prov.weg 174, Zaandam.

*) Legu ankaŭ la artikoleon de Jayer en la *junia n-ro*. (Red.).

„LA ESPERO“. Peto al la landaj perantoj de SAT en Anglio, Francio, Italio, Nederlando, Aŭstrio k al kdo Octavio D. Rosas, en Hispanio. Vi estas petata de kdo J. A. Frazao de Faria sendi al li kiom eble plej baldaŭ la tradukon de la himno „La Espero“ en viajn naciajn lingvon. Li pretas pagi viajn elspzojn aŭ sendi al vi esperantaĵojn. Lia adreso estas Rua Josi Esté-vaio 26-3, Esq. Lisbono, Portugalio.

(daurigo de paĝo 7)

Henry Henriksen, Kopenhago. 472. kino G. Sørensen, Aabyhøj (Danio). 473. k-do D. Easton, Edenbridge (Anglio). 474-475. gekdoj Groenescheij, Koog aad Zaan. 476-477. gekdoj Leeuvereid. 478. k-do G. v. Houtem, Blaricum. 479. k-do W. v. Veenendaal, Laren. 480. k-do J. Leone, Amsterdam. 481. k-do P. v. d. Velde, Roden. 482-483. gekdoj Slikker, Alkmaar. 484-485. gekdoj Benavente, Amsterdam. 486-487. gekdoj Lamers, 488-489. gekdoj ten Pas. 490. D. Rauwerdink. 491. k-do J. S. Rooke, Winterswijk. 492-493. gekdoj de Vries, Amsterdam. 494. k-do J. P. Aret. 495. k-do A. Schouten, Gouda. 496. k-do B. Bultemeijer, Amsterdam. 497. k-do A. J. Bienevelt, Delft. 498. k-do K. Hesselink, Zwolle. 499. k-do A. M. Riswick, Rotterdam. 500-501. gekdoj de Lange, Nuth. 502. H. Blommers, Nuth. 503. kino Annie Mansvelde, Voorburg. 504. k-do F. Jansen, Zaandijk. 505. k-do A. C. Spaans, Dordrecht. 506. k-do J. J. v. d. Wolf, Rotterdam. 507-508. gekdoj Pabst. 509. k-do G. Verkaar, Hago. 510. J. v. Bezouwen, Rotterdam. 511. k-do J. v. Es, Hago. 512. k-do P. Touw, Mijndrecht. 513. k-do H. W. Buis. 514. k-do N. Langerak. 515. kino Dijkman-Troost, Rotterdam (Nederland). 516. k-do Ejnar Bj. Jørgensen, Thyregod. 517. kino Inga Olsson, Kopenhago. 518-519. gekdoj Sørensen, Odense (Danio). 520. k-do M. Perrin, Amplepuis. 521. k-do F. Eymard, Grenoble. 522-523. gekdoj Roucheton, Oullins. 524. k-do M. Boissiere, Elbeuf. 525. k-do B. Maringer, Orival. 526. k-do M. Leroy, Caudebec. 527. k-do M. Meslin, Aubin. 528. kino E. Cavillon, Bosc Roger en Roumois. 529. kino S. Leroy, Quintin. 530. kino H. Bernard, La Possonniere. 531. k-do F. Bellenger, Manneville la Goupil. 532. kino Rose Pertegaz. 533. k-do J. Quadrat, Lyon. 534. k-do Jean Joubaux, Paris (Francio).

KORĤSPONDADO

Deziras korespondi:

- K-do Rudolf Strauss, Goethe str. 9 (19a) Halle-Saale, Germanio, deziras por kursanoj korespondantojn k.ĉ.l. Ĉiu ricevos resp.
- F-ino Jeanne Thevenin, 40 rue Michel Servet, Villeurbanne, Francio, informas ke, ricevinte tiom da leteroj, ŝi ne povas respondi al ĉiuj.
- K-do Georgo Hrotko, Josika u. 112, Pesterzsébet, Hungario, 39 jara, fratulo, seruristo, ŝatus Koresp. k.ĉ.l. Al ĉiu respondos.
- Kdoj A. Markus (patro k filo) Struweel 82, Rotterdam Z., Nederlando. Ili certe respondas.
- S-ro A. Heling, instruisto-maŝindeseĝnisto, Diezestr. 24, Amsterdam, Nederl., kun ĉiuj landoj. Ankaŭ P. M.
- K-do Fernando Costa, Paço-avra, Matozinhos, Portugalio dez. kor. kun ĉ.l. diversteme.
- Kursestro serĉas por siaj gekursanoj, komenc. k progres., eksterl. gekorespondantojn. Respondo garantiata. Werner v. Beesten, Kolpingstr. 4, Düsseldorf-Benrath (22a), Germ.
- Blindulo pri psikologio, Frizistó pri kolorfotografio, Mekanikisto pri ĉiuj temoj; skribu al: Kurt Moebius, Rothernburg o.d. T. Hafengasse 10, Germ.
- Karlo Karger (iam en Zwittau, C.S.R.) 13a) Albertshofen 5, Post Dietfurt/Altm. Germ. salutas ĉiujn iamajn konatulojn, koresp. pri praktika Esper-ismo k propaĝ. Esper-istan Kooperativon. (Filatelisto).
- La membroj de la Esperantouniĝo Worms/Rh. deziras kontakton kun la tuta mondo. Por arangi ekspozicion bezonas la SAT-rondo diversajn esperantaĵojn. Skribu k sendu al: Johann Herbeck, Worms/Rh., Karl Marx Siedlung Friedrich Engelstr. 74, Germanio.
- K-do Knud B. Astrup, Xmersvej 32, Randers, Danio, pri sociaj k kooperaj aferoj.
- 15 gajaj geamikoj de la antifaŝista junularo „Libera Germana Junularo Werdau“ dez. koresp. k.ĉ.l. pri sporto, muziko, junuleduko, teatrokulturo, ekonomio k politiko. — Resp. garantiata. — Skribu al K-do Heeg, (Ziegelstr. 20), Werdau, Saksio, Sovjeta zono, Germanio, (10b).
- Kdo Jo Buurkes (22 j. orforĝisto), Solostr. 5, Amsterdam, Nederl.
- Kdino Rie Fennik (22 j. maŝinskribistino), Balistr. 33, Amsterdam, Nederl. Certe respondos.
- Kdo Fernand Baudet, 45 av. de Mun, Aulnais sous Bois, S et O. Francio.

4500

Ree ni devis pligrandigi la eldonkvanton de S-ulo, nun per 500 ekz. Laŭdon al la varbintoj! Ni daŭrigu!

Por diversaj artikoloj presindaj ni nun ne havis lokon. Red.

10 Juli 1947

B.X.18010

GEHEIM

R. RD.3

10

"Sennaculo".

UITGEROEP

Volgens een ontvangen mededeling zou de redactie van het Esperanto-orgaan "Sennaculo", van de "Asocia Sidejo de S.A.T.", gevestigd te Parijs, Avenue Cambetto 67, sympathiek staan tegenover het communisme. Als redacteur van dit tijdschrift werd genoemd L.Bannier.

Op de adressen le Wandeloorddwarsstraat 33, waar waarschijnlijk woonachtig is zekere Baswels, en Floresstraat 10, bewoond door C.v.Essen, beide te Rotterdam, zouden correspondentschappen van genoemd orgaan zijn gevestigd.

Ik moge U verzoeken mij omtrent de genoemde personen nader te willen doen inlichten, waarbij ik gaarne opgave zal ontvangen van hun personalia en politieke oriëntering, terwijl ook - zo mogelijk - enige inlichtingen omtrent het orgaan "Sennaculo" en de organisatie die dit uitgeeft, op prijs zullen worden gesteld.

V.Essen voornoemd is wellicht identiek aan Cornelis van Essen, geb. te Loosduinen, 3 Augustus 1909, won. te Rotterdam, kantoorbediende, die in 1946 werd gemeld als secretaris district Rotterdam van de Bond van arbeiders-Esperantisten.

Mogelijk wordt met bovenvermelde S.A.T. bedoeld de "Sennacieca Asocia Tumunda", de Wereldbond voor Natielozen, die haar hoofdzetel te Parijs heeft. Uit van elders ontvangen inlichtingen is gebleken, dat ook zeer actieve communisten bij deze bond zijn aangesloten, of mogelijk dat deze in de bond overheersen.

Het is niet bekend of de genoemde redacteur L.Bannier in Nederland dan wel in Frankrijk verblijft.

Het Hoofd van de
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

De Heer Hoofdcommissaris
van Politie
te ROTTERDAM.

J.G. Crabbendam.

Coll.: *W*

INLICHTINGDIENST
AMSTERDAM

No. I.D. 3028-47.

Uw brief: B 14013,
dd. 8 Mei 1947.

Amsterdam, 28 Jun

Volgno.

30 JUNI 1947

ACD/487741.

Onderwerp: G. TER HEEGE-BRIIMAN.

OPGELEGD

Bijlagen: -
GEHEIM.

| | |
|----------|--------|
| BUREAU B | |
| Nummer: | |
| | 1-7-47 |

Naar aanleiding van Uw bovengenoemd schrijven kan het volgende worden bericht.

Blijkens gegevens van het Bevolkingsregister, alhier, zijn de personalia van betrokkene als volgt:

v.k.
Kw
Kw
~~Gijsbertje BRIIMAN~~, geboren te Amsterdam, 5 Juli 1918, van Nederlandse nationaliteit, gehuwd met ~~Johannes TER HEEGE~~, geboren te Amsterdam, 19 October 1906, wonende 3e Schinkelstraat 18-III te Amsterdam.

Zij is evenals haar echtgenoot, die bij de P.T.T., alhier, werkt, lid van de C.P.N. In de omgeving van haar woning staat zij niet ongunstig bekend. Zij schijnt een overtuigd communiste te zijn en regelmatig deel te nemen aan het partij-leven. Overigens onthoudt zij zich er van om in de omgeving van haar woning propaganda te maken, hoewel zij in voorkomende gevallen met welsprekendheid de communistische ideeën tegenover haar burens naar voren weet te brengen.

In de administratie der Politie en der P.R.A., alhier, is niets te haren nadele bekend.

L-2-

Aan Hoofd C.V.D.
Den Haag.

| | | | | | |
|-----------------|-----------------------|---------|----------------|-----------------|---|
| Aard v. h. stuk | Soort correspondentie | (V/O/T) | Lp/Exp Agt-nr. | CENSUUR-RAPPORT | Nr. BD 4659 Dd. 7-5-47 |
|-----------------|-----------------------|---------|----------------|-----------------|---|

| | | |
|--|--|---|
| AFZENDER: Josef Reichert Mannheim Jungbuschstr. 33. ADRES: (Cq. plaats v. terpostbezorging) | GEADRESSEERDE: K.D. Gustav Dorter Frejagaten 11/2 Hagalund Zweden. BUREAU B | Datum (Cp. datum v. poststempel) Vo. no. OPGELEGD 29 MEI 1947 |
| | | Taal Duits ACD/16705 |

| | |
|-------------------|--|
| Nummer: | 30-5-47 |
| Datum: | |
| Vorige rapporten: | 39502-39003 38942-38462 |

| | |
|--|---|
| Nadere behandeling van het stuk: Aangehouden / Voorl. aangehouden / Vrijgegeven Terug afzender / Bijgevoegd / Gefotografeerd | Instanties, aan welke dit rapport wordt gezonden: MP-MvDui-MvEi-MvJ-OKW-DRG 0 |
|--|---|

| | | | | | |
|---------------------------------------|------------|--------|----------|-----------------------------|------------------|
| Kantoor/Groep | Afd./Tafel | Censor | Controle | Datum, waarop gecensureerd: | Medewerking aan: |
| Vertaling v. f. Censuurrapport | | | | | E/47/8135 |

ONDERWERP:
Politiek.

- I. **OPNAME VAN ANARCHISTEN IN K.P.D. OM EIGEN ILLECALE HANDELIJGEN TE DEKJEN.**
- II. **AANSLUITING VAN ZWEDSE EN DUITSE ANARCHISTEN BIJ ESPERANTO GROEP.**

I. Afzender verwijst naar een mededeling van geadresseerde, waarin deze "Duitse kameraden" zijn hij aanbiedt, en waarvan hij op de hoogte werd gesteld door kameraad Weidenhammer

II. **KNV** " Ik weet niet of de kameraad (censor: Weidenhammer) u heeft medegedeeld, dat hij ons in Januari voor een barpreking bijaaneroepen heeft. Wij beseffen dat een wettige herleving van onze beweging op het orenblik niet denkbaar is. Aan elke kameraad wordt de keuse palaten, of hij wil werken in de K.P.D., of zelf het zij aangetloten bij de K.P.D. hoewel ik niet actief deelneem aan het werk voor de partij.

II. **KNV** Mijn werkzaamheden bepalen zich tot een ander onderwerp, en strekken zich uit buiten 's lands grenzen. Afzender verklaart, dat hij in verbinding staat met kameraad Bernabeu, in Montpellier, Frankrijk, die een Spaans vuchteling is, en kameraad Adriano in Den Haag, Nederland, die de stichter is van een afdeling onafhannelike Socialistien (Freiheitliche Sozialisten) binnen onze Esperantistische wereld-organisatie S.A.S. (censor: fenaciese Asocia Tutmonds-Vereniging van Esperantisten over de gehele wereld)

N.B. Bovenstaande mededeeling werd verkregen uit particuliere correspondentie en de vertrouwelijke aard daarvan dient steeds in acht te worden genomen. In verband hiermede moet deze mededeeling slechts ter kennis worden gebracht van die officieele instanties, voor welke zij van belang kan worden geacht.

Noot ACH: deze vertaling in 't Engels is niet correct. De naam luidt juist vertaald: Wereld Organisatie van Natielozen. Verder werkt onze plaatselijke Esperanto--vereniging samen met de plaatselijke afdeling van de Internationaler Versoehungs Bund (Internationale Bond voor Verbroedering). Dit soort werk bevalt mij beter dan party-werk. Vervolgens verklaart afzender, dat een S.A.T. congres zal plaatsvinden in Aarhus, Denemarken, in de maand Augustus, en betreurt het, dat Duitse vertegenwoordigers daaraan geen deel kunnen nemen. Hij noemt aan, dat de afdeling van onafhankelijke Socialisten gevormd wordt, en dat er zo een weg zal open staan voor samenwerking met de I.A.A. (censor: Internationale Arbeiter-Association-Internationale Arbeitersbond). Daardoor zou weer een nieuwsdienst in Esperanto opgericht, en in alle landen verspreid kunnen worden.

Censor's noot:

Uit vorige rapporten, op deze zaak betrekking hebbend, nl. no. E/46/50688 van Fritz Weidenhammer, Mannheim Fr. Ebertstr. 43 aan geadresseerde, gedateerd 19 Dec. '46, blijkt, dat Weidenhammer verklaard heeft, dat een illegale socialisten groep aan het werk is in de K.P.D. en in de nieuwe Wuerttembergisch Badischer Gewerkschaftsbund (bond van vakverenigingen in Wuerttemberg-Baden).

Uit vorige rapporten, E/47/7961, bevattende een mededeling van geadresseerde aan Till Karl Buerkle, p.2, Kllehr-Buerkhe Pestalozzistr. 6-8 Mannheim-Baden datum v. poststempel 11 Maart '47 blijkt, dat op verzoek van Doster, het 12e congres van de Zwadse Anarchistische Broeder-organisatie S.A.C. besloten heeft, een organisatie te stichten om onafhankelijke socialistische (Freiheitlich Sozialistische) kameraden in Duitsland te helpen.

Noot ACH

"Kameraad Adriano", van wie in het rapport sprake is, is Adriaan Breddeels, Koningstraat, 461 V, Den Haag, die o.a. door middel van Esperanto onder Duitse geestverwanten propaganda maakt voor de anarchistische beginselen, gebaseerd op de theorieën van de Franse anarchist Proudhon. Hij noemt zich in zijn Esperanto brieven Adriano.

Deze Adriaan Breddeels is aangesloten bij de S.A.T. en treedt in Nederland op als vertegenwoordiger van het z.g. Comité van Vrijheids Esperantisten (Anarchistische georiënteerd), dat sinds Maart 1947 een getiteld maandelijks bulletin uitgeeft, getiteld "Litereco" (is Vrijheid), waarvan door Breddeels exemplaren aan Duitse geestverwanten worden toegezonden.

De S.A.T. in het rapport genoemd is de Senasocio Tutmonda, d.w.z. De Wereldbond van Natielozen, welke leden het baest staan van naties ontkennen en streven naar wereldburgerschap. De hoofdzetel van de S.A.T. is gevestigd te Parijs. De organisatie werd gesticht door de Mexicaan Lanti, die onlangs is overleden. Het Internationale orgaan van de S.A.T. is de "Senasocio" (is de Natieloze). In Augustus 1947 zal te Aarhus

PH 4938

KNU

(Denemarken) een internationaal congres van de S.A.T. worden gehouden, waarop de z.g. Vrijheids-Socialisten, onder leiding van bovengenoemde Breddels, zullen voorstellen een eigen fractie binnen de S.A.T. te vormen.

Onder de leden van de S.A.T. heersen twee stromingen t.w.

1. om de S.A.T. alleen te bezigen ter verspreiding van het Esperanto als wereldhulptaal;

2. om de S.A.T. voornamelijk te bezigen ter verspreiding van de idee van het wereldburgerschap.

Op het onlangs te Heerlen gehouden Arbeiders Esperantisten Congres zou de sub I genoemde stroming onder de Nederlandse leden de sterkste zijn gebleken.

In verband met het bovenstaande kan nog worden gewezen op de actie, eveneens door middel van Esperanto onder Duitse geestverwanten gevoerd, door J. Kamp, Caen van Neelaan 202, Rijswijk (ZH) een gewezen politis-agent, die propaganda maakt voor de communistische beginselen volgens de Marxistisch-Leninistische theorieën. Hij schrijft ook artikelen van een communistische strekking, bestemd voor de Duitse pers. Ook hij is lid van de S.A.T. doch werkt voor zover bekend niet samen met Breddels. Kamp is overigens lid van de communistische partij Nederland, propandist, afdelingspenningmeester en leider van een communistische vormingstreeks.

B.14013.

III. TV.3.

GEHEIM.

inw. nr. 22795

Wereldbond voor Natie-lozen

P.A.T.

Mijn aandacht werd gewestigd op de "Sennaculo Asocio Sidejo de S.A.I.", gevestigd te Parijs, aan het adres Avenue Gambetta 67, welke vereniging uitgeefster zou zijn van een blad. De naam van het blad of van de redacteur er van zou zijn: L.Banner.

Mogelijk is deze vereniging identiek met de "Sennacieca Asocio Tutmonda" (Wereldbond voor Natie-lozen), die zijn hoofdsetel te Parijs heeft. Onder de leden van deze bond zouden zich zeer actieve communisten bevinden. Mogelijk is zelfs dat deze geheel uit militante communisten bestaat.

Indien mogelijk, zal ik gaarne van U vernemen, of met beide namen dezelfde bond wordt bedoeld, hoe de politieke oriëntering is en wie de Nederlandse correspondenten zijn voor het bondsorgaan.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
namens deze:

J.G.Grabendam.

a
Den Heer Mr. C.L.W.Fock,
Regeringscommissaris in Algemene Dienst,
Plein 1813 no. 4,

's-GRAVENHAGE.

Coll.: *dk*

8 Mei

2.
OPGELEED

UITGEBOKT

B.14013.

I.

R.

SvD.3.

GEHEIM.

auth. nr.: 17741 *JS.*

Censuurrapport.

Hierbij heb ik de eer U afschrift aan te bieden van een censuurrapport, bevattende de inhoud van een schrijven, verzonden door Ben van Hagen-Brilman, 30 Schinkelstraat 18 III te Amsterdam, naar de inhoud waarvan ik nog verwijzen.

Ik moge U verzoeken een onderzoek te willen doen instellen naar de afzender en mij met het resultaat in kennis te willen doen stellen.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
namens dezent

aan:
de Heer Hoofdcomisaris van
Politie
te
AMSTERDAM.
Coll. *df*

J.G. Crabbendam.

df

AFSCHRIJF.

ALTIJD CENSORSHIP (NEDERLAND).

V E R T R O U W E L I J K.

Aard v.h.stuk Soort correspondentie (V/O/T) CENSUUR- Nr.39631
brief toegelaten post V RAPPORT dd.4.4.47

AFZENDER:

Bep ter Heege-Brilman
3e Schinkelstraat 18 III
Amsterdam.

GEADRESSEERDE:

Al K-do Ernst Diedrich
Feldweg 7 oder
Muehlendamstr.42
Warin-Mecklenburg
Russ.zone
Duitschland

Datum

27.3.47

Taal:

Esperanto

Nadere behandeling v.d.stuk
vrijgegeven

instanties aan welke dit rapport wordt
gezonden:

MP-MvBi-Mv/Bui-DRG
GB(3x)-GU (2x).

Kantoor/Groep

Censor

Datum, waarop gecensureerd:

Asd.

4010

2.4.47.

ONDE WARP:

P o l i t i e k
V e i l l i g h e i d

BULGAARSCHE, COMMUNISTISCHE PROPAGANDA, BESTEND VOOR DUITSCHLAND,
VIA TUSSENFERSOON IN NEDERLAND.

Brief no.1 bevat een kort begeleidend schrijven in het Esperanto van afzender, waarin zij o.a. zegt, een brief van Dimitar te hebben ontvangen, ter doezending aan geadresseerde. Aangezien diens brief zwaarder was dan 20 gr. heeft zij hem in tweeën gesplitst en stuurt dus den inhoud van Dimitar's brief in twee enveloppen op. De eerste enveloppe bevat 2 getypte artikelen in het Esperanto:

- 1) over de receptie, ter gelegenheid van het nieuwe jaar, gehouden door het presidium van de Bulgaarsche volksrepubliek;
- 2) over de herdenking van den heldhaftigen dood van kameraad Hristo Mihajlov, een communist, die tijdens een botsing met de fascistische politie in Febr.1944 te Sofia werd gedood.

Beide artikelen, van communistisch-propagandistische strekking,

zijn bewerkt door de s.g. Esperanto Correspondentie Dienst te Assenovgrad, Bulgarije, (Kameraad Andreev). Aan den voet der pagina's wordt kameraad Diedrich (geadresseerde) verzocht de artikelen in "vooruitstrevende" /en exemplaren daarvan aan de Esperanto Correspondentie Dienst op te zenden. Brief no. II bevat een uitvoerig, in het Esperanto gesteld schrijven van D. Andreev gericht aan kam. Ernst Diedrich (geadresseerde), waarin hij o.a. opmerkt, dat het postverkeer tusschen Bulgarije en Duitschland nog niet mogelijk is en daarom gebruik maakt van de bemiddeling van een Nederlandsche (afzender). De brieven-schrijver is het met geadresseerde eens, dat collectieve correspondentie-acties gevoerd moesten worden en voordat doel verschafte hij hem 7 adressen van in Bulgarije gevestigde jeugd -arbeiders- en vrouwenbewegingen, welke alle communistisch georiënteerd zijn. De schrijver zal hem bovendien geregeld artikelen uit en over Bulgarije toesturen, terwijl hij geadresseerde verzocht hem artikelen te leveren over het huidige leven in Duitschland - op het gebied van de arbeidersbeweging, economie en cultuur -, in het bijzonder in de Sowjetzone, in vergelijking met de andere zones. De brieven-schrijver besluit zijn epistel met de groeten van "den rooden broeder".

De enveloppe waarin deze brief is ingesloten, bevat als bijlage een (Esperanto)-artikel over het overloopen van de eerste Bulgaarsche soldaten naar de partizanen, waarin hulde gebracht wordt aan kameraad Dico Petrov, "polkovnik" (onderluitenant) van het Bulgaarsche leger, wiens portret bij het artikel is gevoegd en waarin bijzonderheden vermeld worden over de Bulgaarsche verzetsbeweging.

Uit den inhoud van den brief kan nog worden opgemaakt, dat zoowel Andreev als Diedrich lid zijn van de S.A.T. (Sennacieca Asocio Tutmonda - Wereldbond van Natie-loozen, hoofdzetel Parijs). De in de eerste alinea van dit rapport genoemde Dimitar is kennelijk D. Andreev.

/ Duitsche bladen te doen publiceeren

Coll.: Z/A.
typ.: SvD.3.

| | | | | | |
|--------------------------|--|--------------|--------------------|--------------------|-------------------------|
| Aard v. h. stuk brief | Soort correspondentie toegelaten post | (V/O/T) V | Lp/Exp Agst-nr. | CENSUR- RAPPORT | Nr. 39631 Dd. 4.4.47 |
|--------------------------|--|--------------|--------------------|--------------------|-------------------------|

| | | |
|---|--|---|
| AFZENDER: Bep ter Heege-Brilman 3e Schinkelstr. 18 III Amsterdam ADRES: (Cq. plaats v. terpostbezorging) | GEADRESSEERDE: Al K-do Ernst Diedrich Feldweg 7 oder Muehlendamstr. 42 Warin-Mecklenburg Russ. zone Duitschland | Datum (Cp. datum v. poststempel) 27.3.47 Taal Esperanto Vorige rapporten: |
|---|--|---|

| | | |
|---|--|----------|
| Nadere behandeling van het stuk: Aangehouden / Voorl. aangehouden / Vrijgegeven Terug afzender / Bijgevoegd / Gefotografeerd vrijgegeven | Instanties/aan welke dit rapport wordt gezonden: MP-MvB1-MvBui-DRG GB(3x)-GU(2x) | OPGELEED |
|---|--|----------|

| | | | | | |
|---------------------|------------|----------------|----------|---------------------------------------|----------------------------------|
| Kantoor/Groep sd | Afd./Tafel | Censor 4010 | Controle | Datum, waarop gecensureerd: 2.4.47 | Medewerking aan: 22 APR. 1947 |
|---------------------|------------|----------------|----------|---------------------------------------|----------------------------------|

| | |
|----------|------------|
| BUREAU B | |
| nummer: | |
| Datum: | 3 MEI 1947 |

| | |
|---|-----------|
| ONDERWERP: P o l i t i e k V e i l i g h e i d | ACD/4/013 |
|---|-----------|

BULGAARSCHE, COMMUNISTISCHE PROPAGANDA, BESTEND VOOR DUITSCHLAND, VIA TUSSCHENPERSOON IN NEDERLAND.

Brief no.1 bevat een kort begeleidend schrijven in het Esperanto van afzender, waarin zij o.a. zegt, een brief van Dimitar te hebben ontvangen, ter doorzending aan geadresseerde. Aangezien diens brief zwaarder was dan 20 gr. heeft zij hem in tweeën gesplitst en stuurt dus den inhoud van Dimitar's brief in twee enveloppen op. De eerste enveloppe bevat 2 getypte artikelen in het Esperanto,

- 1) over de receptie, ter gelegenheid van het nieuwe jaar, gehouden door het presidium van de Bulgaarsche volksrepubliek;
- 2) over de herdenking van den heldhaftigen dood van kameraad Hristo Mihajlov, een communist, die tijdens een botsing met de fascistische politie in Febr.1944 te Sofia werd gedood.

Beide artikelen, van communistisch-propagandistische strekking, zijn bewerkt door de z.g. Esperanto Correspondentie Dienst te Assenovgrad, Bulgarije, (Kameraad Andreev). Aan den voet der pagina's wordt kameraad Diedrich (geadresseerde)

N.B. Bovenstaande mededeeling werd verkregen uit particuliere correspondentie en de vertrouwelijke aard daarvan dient steeds in acht te worden genomen. In verband hiermede moet deze mededeeling slechts ter kennis worden gebracht van die officieele instanties, voor welke zij van belang kan worden geacht.

TOEGEVOEGD

TOEGEVOEGD

de) verzocht de artikelen in "vooruitstrevende" Duit-
 sche bladen te doen publiceeren en exemplaren daarvan
 aan den Esperanto Correspondentie Dienst op te zenden.
 Brief no. II bevat een uitvoerig, in het Esperanto gesteld
 schrijven van D. Andreev gericht aan kam. Ernst Diederich (gead-
 seerde), waarin hij o.a. opmerkt, dat het postverkeer tus-
 schen Bulgarije en Duitschland nog niet mogelijk is en
 daarom gebruik maakt van de bemiddeling van een Neder-
 landsche (afzendster). De briefschrijver is het met ge-
 adresseerde eens, dat collectieve correspondentie-acties
 gevoerd moeten worden en voor dat doel verschaft hij
 hem 7 adressen van in Bulgarije gevestigde jeugd-ar-
 beiders- en vrouwenbewegingen, welke alle communistisch
 georiënteerd zijn. De schrijver zal hem bovendien ge-
 regeld artikelen uit en over Bulgarije toesturen, ter-
 wijl hij geadresseerde verzocht hem artikelen te leve-
 ren over het huidige leven in Duitschland - op het ge-
 bied van de arbeiders-beweging, economie en cultuur -,
 in het bijzonder in de Sowjet-zone, in vergelijking met
 de andere zones.
 De briefschrijver besluit zijn epistel met de groeten
 van "den rooden broeder".
 De enveloppe waarin deze brief is ingesloten, bevat als
 bijlage een (Esperanto)artikel over het overlopen van
 de eerste Bulgaarsche soldaten naar de partisanen, waar-
 in hulde gebracht wordt aan kameraad Dico Petrov,
 "polkovnik" (onderluitenant) van het Bulgaarsche leger,
 wiens portret bij het artikel is gevoegd, en waarin
 bijzonderheden vermeld worden over de Bulgaarsche ver-
 zetsbeweging.
 Uit den inhoud van den brief kan nog worden opgemaakt
 dat zowel Andreev als Diederich lid zijn van de S.A.
 (Sennacieca Asocio Tutmonda - Wereldbond van Natie-
 loozen, hoofdzetel Parijs).
 De in de eerste alinea van dit rapport genoemde Dimi-
 tar is kennelijk D. Andreev.

originaal
 100A